

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

OPĆINE GRADAČAC

ZA 2012.GODINU

Broj:06-16/13

Sarajevo, juli 2013. godine

RUKOVODSTVU OPĆINE GRADAČAC

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Gradačac** za 2012. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2012. godine, odgovarajućeg računa prihoda i rashoda i izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan) i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Općine Gradačac odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom obavještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Općine sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima uključujući i odredbe zakona i propisa koji određuju iznose i objelodanjivanje u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", broj 22/06) i relevantnim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu rad u skladu sa etičkim zahtjevima, planiranje i vršenje revizije na način koji omogućava da se u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Naša odgovornost je takođe da izvršimo procjenu da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima, da li se sredstva koriste za utvrđene namjene, te da se izvrši ocjena finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema interne kontrole.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskoj procjeni, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim uslovima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu općeg prezentiranja finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni, odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

- 1. Budžetsko računovodstvo nije pouzdano i nije zasnovano na načelima iz člana 57. Zakona o budžetima u Federaciji BiH i člana 4. Uredbe o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH. Nepouzdanost računovodstvenih evidencija i neusaglašenost glavne knjige sa pomoćnim knjigama direktno se odražava i na finansijsko izvještavanje. U finansijskim izvještajima, glavnoj knjizi i Izvještaju o izvršenju budžeta za 2012. godinu iskazan je različit finansijski rezultat. U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta (obrazac GIB) na datum bilansa iskazan je višak prihoda nad rashodima (suficit) u iznosu od 334.550 KM, a u glavnoj knjizi u iznosu od 377.187 KM. S druge strane, u**

Izvještaju o izvršenju budžeta iskazan je višak rashoda nad prihodima (deficit) u iznosu od 916.241 KM. U postupku revizije utvrdili smo da su u glavnu knjigu manje evidentirane, a u finansijskim izvještajima manje iskazane otplate dugova iz ranijeg perioda u iznosu od 1.652.254 KM, zbog čega ni finansijski rezultat nije pravilno iskazan. Obzirom na naprijed navedeno, proizilazi da ukupan deficit Općine na datum bilansa iznosi 1.317.704 KM, o čemu je detaljno obrazloženo u tački 4.3. Izvještaja.

2. Na datum bilansa nije izvršen godišnji popis, niti je izvršeno usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim u skladu sa odredbama člana 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, a što je posebno značajno zbog velike imovine Općine. Stalna sredstva nisu usaglašena sa njihovim izvorima za 3.412.651 KM, obzirom da su ista iskazana u knjigovodstvenoj vrijednosti od 54.163.842 KM, a izvori u vrijednosti od 50.751.191 KM. Prema podacima u glavnoj knjizi, u početnom stanju iskazani su samo zgrade i stanovi, a nije iskazano zemljište, ostali objekti i oprema, iako je očigledno da postoje. S druge strane, u posebnoj aplikaciji stalnih sredstava koja se takođe vodi u Odsjeku za budžet i finansije sadašnja vrijednost stalnih sredstava iznosi 30.444.229 KM. U ovoj pomoćnoj evidenciji vode se zemljišta po katastarskim česticama, zgrade i drugi čvrsti objekti, ceste i putevi, vozila, uredska oprema, namještaj i ostala oprema. Zbog ovako utvrđenog stanja ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost stalnih sredstava, o čemu je detaljno obrazloženo u tačkama 4.2. i 4.7. Izvještaja.
3. Izmjenama o dopunama Budžeta 2012. godinu nisu se mogli uravnotežiti prihodi i primici sa rashodima i izdacima, niti se mogao izbjeći deficit, obzirom da su značajna sredstva već bila utrošena. Dospjele obaveze nastale po osnovu neplanskog i nezakonitog zaduživanja u prethodnoj godini, iznad dozvoljenog, zakonom propisanog iznosa bile su značajno veće od ostvarenog viška prihoda. S druge strane, trošenje sredstava za tekuće potrebe nije pratilo, niti je bilo u srazmjeri sa ostvarenjem prihoda. Tekući i kapitalni izdaci na značajnom broju pozicija premašili su planirane, dozvoljene iznose, koje nije bilo moguće pokriti rebalansom, zbog čega je i planiran deficit u iznosu od 875.470 KM, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH, o čemu je detaljno obrazloženo u tački 4.3. Izvještaja.
4. U Općini nije bilo osigurano adekvatno praćenje realizacije i usklađivanja budžeta za 2012. godinu, kako je propisano Zakonom u budžetima u Federaciji BiH, na način da povećanje ili smanjenje prihoda istovremeno prati i povećanje ili smanjenje rashoda koji se finansiraju iz istih, a posebno zbog dospjelih obaveza iz prethodne godine, stvorenih po osnovu prekomjernog, nezakonitog zaduženja. Evidentno je i prekoračenje značajnog broja budžetskih pozicija u odnosu na planirane. U okviru tekućih izdataka pojedinačna prekoračenja pozicija iznose 532.037 KM, a u kumulativu 275.331 KM, o čemu je detaljno obrazloženo u tački 4.3. Izvještaja.
5. Općina je potrošila 1.121.580 KM sredstava dobivenih u namjenske svrhe, od čega se 516.323 KM odnosi na sredstva namijenjena za zaštitu i spašavanje, 430.055 KM na primljene donacije i grantove i 175.202 KM na sredstva namijenjena za izgradnju skloništa, o čemu je detaljno obrazloženo u tačkama 4.4. i 4.8. Izvještaja.
6. Primljena sredstva od viših nivoa vlasti i drugih organa i subjekata namijenjena za kapitalna ulaganja, u iznosu od najmanje 1.004.833 KM, umjesto na kapitalne primitke, knjižena su na tekuće transfere, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH, o čemu je detaljno obrazloženo u tački 4.4. Izvještaja.
7. Iskazani prihodi precijenjeni su najmanje za iznos od 216.247 KM, od čega se 200.000 KM odnosi na dobivena sredstva koja su evidentirana i kao tekući transferi i kao kapitalni primici, a preostalih 16.247 KM na primljena sredstva od nižih nivoa vlasti,

zbog čega je za isti iznos precijenjen i rezultat perioda, o čemu je detaljno obrazloženo u tački 4.4. Izvještaja.

8. Usluge zimskog održavanja za sezonu 2011/2012. godinu nisu evidentirane u pripadajućem obračunskom periodu. Ispostavljeni računi i provedeni postupci nisu u skladu sa općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH i odredbama člana 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH. Zbog nepravilno provedenih računovodstvenih postupaka rashodi prethodnog obračunskog perioda podcijenjeni za 124.268 KM, dok su za isti iznos precijenjeni rashodi revidiranog obračunskog perioda, o čemu je detaljno obrazloženo u tački 4.5.3. Izvještaja.
9. U proteklom periodu nije se vršila procjena naplativosti potraživanja i procijenjeni iznos nenaplativosti nije prenosio na sumnjiva i sporna potraživanja, što se zahtijeva Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH, radi čega ne možemo potvrditi da su iskazana potraživanja na datum bilansa u iznosu od 597.273 KM realna i da će se u cjelosti naplatiti, o čemu je detaljno obrazloženo u tački 4.9. Izvještaja.

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog efekata koje na finansijske izvještaje imaju stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji ne prikazuju istinit i objektivan, po svim bitnim pitanjima, finansijski položaj Općine Gradačac na dan 31.12.2012. godine, kao rezultate poslovanja i izvršenje Budžeta Općine Gradačac, za godinu koja je završila na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Uredbom o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji BiH.

Finansijsko poslovanje Općine Gradačac u toku 2012. godine za naprijed navedene kvalifikacije nije bilo usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo: 12.07.2013. godine

Zamjenik generalnog revizora

Generalni revizor

Branko Kolobarić, dipl. oec

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	2
3.	REZIME DATIH PREPORUKA	2
4.	NALAZ I PREPORUKE	4
4.1	Prethodno iskustvo sa klijentom i ostale kontrole nadležnih organa	4
4.2	Sistem internih kontrola	5
4.3	Budžet Općine	8
4.4	Prihodi.....	11
4.5	Tekući izdaci.....	14
4.5.1	Plaće i naknade zaposlenih	14
4.5.2	Doprinosi poslodavca	16
4.5.3	Izdaci za materijal i usluge.....	16
4.5.4	Tekući transferi	17
4.5.5	Kapitalni transferi	18
4.6	Nabavke i primjena Zakona o javnim nabavkama BiH	18
4.7	Stalna sredstva	22
4.8	Gotovina i gotovinski ekvivalenti.....	23
4.9	Kratkoročna potraživanja i razgraničenja	24
4.10	Obaveze	25
5.	KOMENTAR	27
	PRILOG BR. 1	1
	PRILOG BR. 1. (NASTAVAK)	2

IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPĆINE GRADAČAC
ZA 2012. GODINU

1. UVOD

Općina Gradačac je teritorijalna jedinica u sastavu Tuzlanskog kantona u kojoj građani ostvaruju lokalnu samoupravu u poslovima utvrđenim Ustavom Federacije BiH, Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH i vlastitim Statutom.

Službeni naziv općine je Općina Gradačac (u daljem tekstu – Općina).

Ukupna površina Općine je cca 210 km² i na području iste živi cca 46.000 stanovnika.

Općina ima svojstvo pravnog lica.

Ovlaštenja i obaveze koje proizilaze iz samoupravnog djelokruga podijeljene su između organa Općine, Općinskog vijeća i Općinskog načelnika.

Općinsko vijeće je predstavnički organ građana Općine i organ lokalne samouprave, koji čini 30 vijećnika izabranih na temelju općeg biračkog prava na neposrednim izborima tajnim glasanjem, na način utvrđen zakonom.

Općinski načelnik je nosilac izvršne vlasti Općine i isti je izabran neposredno, na način i po postupku utvrđenim zakonom.

Poslove lokalne samouprave i uprave iz djelokruga, kao i poslove uprave koje su viši nivoi vlasti prenijeli na Općinu, obavlja jedinstveni općinski organ državne uprave, na način utvrđen Ustavom, zakonom ili drugim propisom.

Jedinstvenim organom uprave rukovodi Općinski načelnik.

Odlukom o organizaciji i djelokrugu općinskih organa uprave i drugih tijela općinske uprave i samouprave općine Gradačac osnovani su općinski organi uprave, stručne službe i druga tijela općinske uprave i samouprave.

Općinske službe za upravu su:

1. Općinska služba za opću upravu i inspekcijski nadzor;
2. Općinska služba za društvene djelatnosti i boračko-invalidsku zaštitu;
3. Općinska služba za urbanizam i komunalne poslove;
4. Općinska služba za privredu, razvoj i finansije;
5. Općinska služba za geodetske i imovinsko-pravne poslove.

dok su stručne službe i druga tijela:

1. Stručna služba Općinskog vijeća i Općinskog načelnika i
2. Služba civilne zaštite

Općinsko pravobranilaštvo je poseban organ Općine koji poduzima zakonom određene mjere i pravna sredstva radi pravne zaštite imovine i imovinskih interesa općine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Općinskih službi za upravu i drugih službi i tijela općinske uprave i samouprave općine Gradačac utvrđuje se osnovna unutrašnja organizacija i njihov djelokrug rada.

Općina ima grb, zastavu, pečat kao i druge simbole o čijem izgledu i načinu korištenja posebnom odlukom odlučuje Općinsko vijeće, u skladu sa zakonom.

Službeni jezici u Općini su bosanski, hrvatski i srpski, a službeno pismo latinica i ćirilica.

Sjedište Općine je u Gradačcu, u ulici H.K. Gradašćevića broj 54.

Na dan 31.12.2012. godini u Općini je bilo 102 zaposlenika, uključujući i prethodnog Općinskog načelnika, od čega 98 u stalnom radnom odnosu i 4 na određeno vrijeme.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2012. godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Općine na dan 31.12.2012. godine, izvršenje budžeta Općine za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te jesu li finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

Revizija je obavljena u julu 2013. godine, u skladu sa internim planskim dokumentima.

Predmet naše revizije nisu bila iskazana početna stanja, koja nismo ni revidirali, radi čega ih ne možemo ni potvrditi.

3. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2012. godinu, konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti. U cilju otklanjanja istih, ali i radi poboljšanja i unapređenja efikasnosti cjelokupnog poslovanja, dali smo slijedeće preporuke:

- *Statutom Općine propisati do kojeg iznosa novčanih sredstava može raspolagati Općinski načelnik i donositi odluke o njihovoj raspodjeli i korištenju, kako je propisano Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH i Zakonom o principima lokalne samouprave;*
- *Zaduživanje Općine vršiti u skladu sa Zakonom o federalnom dugu i zaduživanju i na osnovu prethodno donesenih odluka Općinskog vijeća;*
- *Prilikom trošenja budžetskih sredstava i stvaranja obaveza dosljedno poštivati Zakon o budžetima u Federaciji BiH i odluke o izvršenju budžeta. Dobivena sredstava od viših nivoa vlasti i drugih organa trošiti namjenski, u dobivene svrhe;*
- *Godišnji popis vršiti kvalitetno sveobuhvatno i u potpunosti poštivati Zakon o računovodstvu i reviziji Federaciji BiH;*
- *Donijeti akt o blagajničkom poslovanju kojim će se detaljno definisati na osnovu koje dokumentacije se mogu vršiti isplate iz blagajne i kojim će se uspostaviti kontrola naplate i isplate iz blagajne od strane ovlaštenih lica;*
- *U cilju unapređenja sistema internih kontrola odmah poduzeti aktivnosti na unapređenju i usklađivanju donesenih internih akata i procedura sa zakonskim i podzakonskim propisima. Donijeti i preostale, nedostajuće procedure vezane za potpunu uspostavu sistema internih kontrola, shodno zahtjevu iz Smjernica Federalnog ministarstva finansija za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika. Na osnovu urađenih i ovjerenih pisanih procedura i postupaka za svaki proces rada, sačiniti i donijeti i Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima. Sve donesene akte i procedure dosljedno poštivati i kontinuirano pratiti njihovu realizaciju;*
- *Dosljedno i u potpunosti poštivati Zakon o građevinskom zemljištu Federacije BiH;*
- *Poduzeti aktivnosti na utvrđivanja svih rizika i shodno tome donijeti adekvatne mjere, koje bi trebalo poduzeti u cilju njihovog otklanjanja i sprečavanja nastanka prevare i greške i svih mogućih neželjenih događaja;*
- *Sistematizovati i popuniti radno mjesto šefa računovodstva;*
- *U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH, popuniti i sistematizovano radno mjesto internog revizora;*

- *Izvyještavanje Općinskog vijeća vršiti u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji BiH;*
- *Poduzeti aktivnosti i osigurati da se Dokument okvirnog budžeta, Budžet i Odluka o izvršenju budžeta donose u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH;*
- *Odlukom o izvršenju budžeta Općine utvrditi na koji način će se izvršiti realizacija i kako će se pratiti nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava;*
- *Prilikom trošenja budžetskih sredstava i stvaranja obaveza dosljedno poštivati Zakon o budžetima u Federaciji BiH i odluke o izvršenju budžeta. Dobivena sredstava od viših nivoa vlasti i drugih organa trošiti namjenski, u dobivene svrhe;*
- *Redovno usaglašavati Raspodjelu javnih prihoda na korisnike Tuzlanskog kantona (B-2 obrazac) i knjigovodstvenu evidenciju;*
- *Neporezni prihod knjižiti na odgovarajuća, pripadajuća konta;*
- *Donijeti Uputstvo o procedurama za utvrđivanje naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta kojim bi se utvrdio postupak evidentiranja i realizacije naplate navedenih naknada;*
- *Osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH u dijelu knjigovodstvenog evidentiranja kapitalnih primitaka;*
- *Primljene transfere od viših nivou vlasti klasificirati i knjižiti u okviru odgovarajuće klase, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH;*
- *Pravilnik o plaćama i naknadama službenika i namještenika u službama za upravu i drugim službama općine Gradačac i Odluku o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika i namještenika organa državne službe općine Gradačac uskladiti sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH;*
- *Donijeti pisanu proceduru o načinu vođenja i rokovima dostave evidencija radnih sati u obračunsku službu. Evidencije radnih sati u svim organima i službama voditi na jedinstveni način i u iste unositi stvarne sate provedene na radu, kao i odsustva po svim osnovama, uključujući i službeni put;*
- *Troškove i obaveze priznavati i računovodstveno evidentirati u momentu stvaranja istih, u periodu na koji se isti odnose, u skladu sa Zakonom o budžetima i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, a ukoliko u momentu priznavanja ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava evidentiranje vršiti u korist razgraničenja;*
- *Preisпитati osnovanost i opravdanost isplate naknada svim komisijama;*
- *Donijeti procedure kojima bi se regulisala ovlaštenja za odobravanje zaključaka i odluka u odsustvu Općinskog načelnika i procedure kojima bi se regulisalo korištenje njegovog faksimila;*
- *Sve preuzete obaveze knjigovodstveno evidentirati u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH;*
- *Donijeti pravila i kriterije raspodjele tekućih transfera, te vršiti redovnu kontrolu utrošku transfera od strane korisnika i pratiti rad i korištenje transfera od strane javnih ustanova;*
- *Transfere koji se odnose na kapitalna ulaganja knjižiti na odgovarajućim kontima u sklopu kapitalnih transfera, a trošenje istih vršiti uz dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH;*
- *Radi potpune transparentnosti, osiguranja najefikasnijeg načina korištenja sredstava i pravične i aktivne konkurencije, tendersku dokumentaciju sačinjavati jasno i precizno, provođenje svih postupaka i procedura javnih nabavki treba da bude u nadležnosti komisije za javne nabavke, a u svim postupcima javnih nabavki otvaranje ponuda vršiti neposredno, odmah po isteku roka za njihov prijem, te dosljedno i u potpunosti postupati u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH i njegovim provedbenim aktima;*
- *U što kraćem roku poduzeti aktivnosti na usaglašavanju stalnih sredstava iskazanih u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama i evidencijama u cilju njihovog potpunog i pravilnog evidentiranja u bilansne pozicije;*
- *U skladu s odredbama Zakona o zemljišnim knjigama Federacije BiH, ažurirati i na propisani način uknjižiti svu nepokretnu imovinu općine Gradačac;*
- *Sva doznačena sredstva trošiti u namjenske svrhe;*

- *Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje neutrošenih namjenskih sredstava na kraju godine na poziciji vremenskih razgraničenja u skladu sa Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračun za namjenska sredstva i federalnim Računovodstvenim politikama;*
  - *Potrebno je da se izdvoje sredstava na poseban namjenski račun za izgradnju, kao i trošenje sredstava sa navedenog računa vrši u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH;*
  - *U što kraćem roku obezbijediti uslove za prelazak na trezorsko poslovanje, u skladu sa Zakonom o trezoru u Federaciji BiH;*
  - *Radi zaštite imovine i realnog iskazivanja potraživanja politike potraživanja treba unaprijediti i usaglasiti sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Menadžment je dužna da prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja izvrši procjenu naplativosti iskazanih potraživanja i da shodno tome izvrši transfer na sumnjiva i sporna. Poboljšati i iskoristiti sve mehanizme i raspoloživu tehnologiju kako bi ispravke potraživanja u narednom periodu bile manje;*
  - *Internim aktima također definisati procedure ispravke vrijednosti svih potraživanja usaglašene Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
  - *Uspostavi jedinstvenu baza podataka neporeznih prihoda koja će sadržavati popis svih obveznika uplate javnih prihoda, osnove zaduženja, iznose zaduženja, označavanje plaćanja u roku, plaćanje nakon isteka roka, te poduzete mjere i aktivnosti u cilju bolje naplate neporeznih prihoda;*
  - *Vršiti kontinuiranu kontrolu izmirivanja potraživanja, te u slučaju neizmirivanja istih poduzimati zakonske mjere na naplati prihoda u skladu sa zaključenim ugovorima i izdatim rješenjima;*
  - *U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta vršiti reklasifikaciju obaveza, koje dospijevaju u roku od godinu dana, u kratkoročne obaveze;*
  - *U potpunosti poštivati Zakon o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji BiH;*
  - *Troškove i obaveze priznavati i računovodstveno evidentirati u momentu stvaranja istih, u periodu na koji se isti odnose, u skladu sa Zakonom o budžetima i Uredbom o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH, a ukoliko u momentu priznavanja ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava evidentiranje vršiti u korist razgraničenja.*

4. NALAZ I PREPORUKE

4.1 Prethodno iskustvo sa klijentom i ostale kontrole nadležnih organa

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH po drugi put provodi reviziju finansijskih izvještaja Općine Gradačac. U prethodnoj, reviziji za 2007. godinu, dato je negativno mišljenje, a kvalifikacije su date po više osnova.

U postupku predmetne revizije uvjerali smo se da preporuke koje se odnose na date kvalifikacije, ali i ostale preporuke nisu u potpunosti implementirane.

Nije osigurano dosljedno poštivanje Zakona o budžetima u Federaciji BiH u dijelu donošenja uravnoteženog budžeta Općine, a po prethodno sačinjenom Dokumentu okvirnog budžeta, niti je osigurano korištenje budžetskih sredstava samo za namjene utvrđene budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom djelu. Samo formalno donesen je veći broj pisanih procedura, shodno Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika, propisanim od strane Federalnog ministarstva finansija, obzirom da se iste u potpunosti ne poštuju. Računovodstvenim politikama nije u dovoljnoj mjeri i precizno definisan računovodstveni sistem i finansijsko izvještavanje. Nabavljen je novi softver namijenjen za potrebe budžetskih korisnika i osigurana programska rješenja u svrhu poboljšanja knjigovodstvenih evidencija, čime su stvoreni preduvjeti da iste budu usklađene sa Uredbom o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH. Međutim, još uvijek nije osigurano sveobuhvatno i pravilno provođenje popisa sredstava i izvora sredstava, niti dosljedna primjena postupaka definisanih Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH, u svrhu potpunog i

pravilnog evidentiranja cjelokupne imovine sa kojom raspolaže Općina, koja još uvijek nije realno iskazana. Nismo se uvjerali ni da se procedure i postupci propisani Zakonom o javnim nabavkama BiH i vlastitim aktima dosljedno i u potpunosti poštuju. Nismo se uvjerali da se dodjela sredstava u vidu tekućih transfera u svim slučajevima vrši na osnovu objavljenog javnog poziva i prethodno donesenih kriterija za dodjelu sredstava transfera, niti da se svi izvještaji o njihovoj realizaciji podnose Općinskom vijeću. Nije uspostavljena interna revizija u skladu sa zakonskim propisima, niti je osigurano knjigovodstveno evidentiranje svih poslovnih promjena u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH.

4.2 Sistem internih kontrola

Izvršili smo procjenu funkcionisanja sistema internih kontrola, kako bi se uvjerali da li su i u kojoj mjeri uspostavljene interne kontrole i da li iste osiguravaju potpunu primjenu i usklađenost sa zakonskim propisima, tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, kao i transparentno i efikasno trošenje javnih sredstava. Podsjećamo, svi budžetski korisnici, uključujući i Općinu, shodno odredbama člana 62. Zakona o budžetima u Federaciji BiH, obavezni su urediti sistem interne kontrole u skladu sa međunarodnim standardima interne kontrole, kako bi se osiguralo da izvršavaju aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti. S tim u vezi, Federalno ministarstvo finansija je prije osam godina donijelo Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

Za uspostavljenje sistema internih kontrola u Općini odgovoran je Općinski načelnik, kao nosilac izvršne vlasti. Osnova za uspostavu kontrolnog okruženja je adekvatna organizaciona struktura i kvalitetni interni akti. Najznačajniji interni akti Općine su Statut i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi i tijela općinske uprave i samouprave općine Gradačac.

Statutom općine Gradačac iz 2008. godine, koji je donijelo Općinsko vijeće, uređen je samoupravni djelokrug Općine kao jedinice lokalne samouprave, organi, međusobni odnosi organa, mjesna samouprava, neposredno učestvovanje građana u odlučivanju, finansiranje i imovina, propisi i drugi akti, javnost rada, suradnja jedinica lokalne samouprave, odnosi i suradnja sa federalnim i kantonalnim vlastima, kao i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Općine. Statutom Općine takođe je regulisano da imovinom Općine upravlja i raspolaže Općinsko vijeće, na način i pod uslovima propisanim zakonom i Statutom i da s tim u vezi donosi odluke o upravljanju i raspolaganju imovinom Općine. Istim aktom **nije određena visina sredstava do koje Općinski načelnik može odlučivati o raspodjeli i korištenju tih sredstava, niti je to regulisano nekim drugim aktom Općinskog vijeća, kako je propisano odredbama člana 114. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH. Sve odluke o raspodjeli i korištenju sredstava iz člana 109. do 113. istog zakona nije donosilo Općinsko vijeće, već Općinski načelnik, što nije u skladu sa naprijed navedenim zakonom.**

Evidentno je značajno zaduženje Općine u prethodnoj godini, što nije u skladu sa članom 7. tačka 4. Zakona o federalnom dugu i zaduživanju, prema kojem se općine i gradovi mogu zaduživati najviše 10 %, od ostvarenih prihoda u prethodnoj fiskalnoj godini. Zaduzenje je izvršeno bez znanja i saglasnosti Općinskog vijeća, u čijoj je i nadležnosti donošenje ovakvih odluka, shodno članu 24. tačka 8. Statuta. I u prethodnoj i u revidiranoj godini iskazan je značajan deficit i prekoračenje značajnog broja budžetskih pozicija u odnosu na planirane, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH i odlukama o izvršenju budžeta. Dobivena sredstava u vidu kapitalnih transfera od drugih organa i viših nivoa vlasti nisu u potpunosti utrošena u odobrene svrhe. Iz ovih sredstava izmiren je dio dospjelih obaveza po osnovu nezakonitog zaduženja u prethodnoj godini, dok je dio utrošen u tekuće transfere.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi i tijela općinske uprave i samouprave općine Gradačac, iz decembra 2010. godine, donio je Općinski načelnik. Na isti je saglasnost dalo Općinsko vijeće. Ovim pravilnikom utvrđena je osnovna unutrašnja organizacija i djelokrug rada službi za upravu i stručnih službi, broj organizacionih jedinica i njihove nadležnosti, način rukovođenja, programiranje i izvršavanje poslova, ovlaštenja i odgovornosti službenika i namještenika za obavljanje poslova, naziv i raspored poslova po organizacionim jedinicama sa opisom poslova za svakog

službenika i namještenika, potrebni uslovi u pogledu stručne sprema i druga pitanja u skladu sa Zakonom. Međutim, navedenim **pravilnikom nije dat adekvatan tretman poslovima računovodstva i značaj koji ovi poslovi zaslužuju, već su isti minimizirani.** U okviru Općinske službe za privredu, budžet i finansije organizovani su Odsjek za privredu i komunalne poslove, Odsjek za budžet i finansije i Odsjek za zajedničke poslove općinskih organa. U ovim odsjecima **nije sistematizovano radno mjesto „šef računovodstva“**, već u Odsjeku za budžet i finansije radno mjesto „viši samostalni referent za računovodstvo“. U opisu radnog mjesta nisu navedeni **poslovi sastavljanja godišnjeg obračuna i finansijskih izvještaja, iako je osoba koja je raspoređena na ovo mjesto potpisala finansijske izvještaje.** Istim pravilnikom sistematizovano je 125, a na dan 31.12.2012. godine bilo popunjeno 101 radno mjesto, od čega 3 na određeno vrijeme.

Shodno preporukama iz prethodne revizije, u januaru 2009. godine, Općinski načelnik donio je veći broj akata i pisanih procedura. U postupku predmetne revizije utvrdili smo da **pojedini akti nisu u potpunosti razrađeni, ali i da se i kao takvi ne poštuju. Značajno je napomenuti da veći broj zaposlenika uopće nije ni upoznat da isti postoje i da su doneseni.** Donesen je Etički kodeks ponašanja, kao i Računovodstvene politike za općinske budžetske korisnike, dok se za evidenciju stalnih sredstava primjenjuju Računovodstvene politike za federalne budžetske korisnike i trezor i Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH. **Nije donesen Pravilnik o internoj kontroli i internim kontrolnim postupcima, niti je nekim drugim kontrolnim aktivnostima osigurano dosljedno poštivanje donesenih akata i procedura.**

U postupku revizije utvrdili smo da **ne postoji potpuna i pouzdana knjigovodstvena evidencija imovine sa kojom raspolaže Općina, obzirom na značajno odstupanje iskazanih vrijednosti u glavnoj knjizi sa pomoćnim knjigama i vanknjigovodstvenim evidencijama.** Stoga i ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost imovine, a posebno stalnih sredstava, koja nisu usaglašena sa njihovim izvorima. Pojedine budžetske pozicije iskazane u obrascima godišnjih izvještaja ne slažu se sa podacima u glavnoj knjizi i u obrascima finansijskog izvještavanja. **Ne postoji ni program utvrđivanja lokacija za zauzimanje javnih površina. Veći broj ugovora o zakupu je istekao i nije usklađen sa važećom zakonskom regulativom, niti sa odlukama Općinskog vijeća o visini zakupnine. Značajan broj rješenja je istekao, a nisu donesena nova. I pored toga, pojedini korisnici poslovnih prostora redovno vrše uplatu zakupnine i savjesno izmiruju svoje obaveze, iako im nisu izdata rješenja, radi čega su u knjigovodstvenoj evidenciji stalno u pretplati. S druge strane, pojedinim ranijim zakupcima koji su već raskinuli ugovore o zakupu i dalje se ispostavljaju fakture, iz razloga što službi koja vrši fakturisanje nisu dostavljeni ugovori o raskidu. Postojećim ugovorima o zakupu nisu definisana sredstva obezbjeđenja naplate potraživanja. Stoga pojedini zakupci i dalje koriste imovinu Općine, iako su veliki dužnici i ne izmiruju svoje obaveze, koje se još više povećavaju. Evidentno je da ne postoji ni koordinacija između nadležnih inspekcijских i službi za izdavanje rješenja.**

Pravilnik o plaćama i drugim naknadama službenika i namještenika u općinskim službama Općine iz 2009. godine, nije usklađen sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH. I kao takav, ni ovaj pravilnik se nije poštovao. Prema istom pravilniku, državni službenici koji se nalaze na određenim radnim mjestima imaju pravo na položajni dodatak do 5 % osnovne plaće. Međutim, u postupku revizije utvrdili smo da su **pojedinim zaposlenicima odlukama Općinskog načelnika bila odobrena povećanja od 10 %.**

Ne poštuje se ni Pravilnik o kolanju finansijske dokumentacije u organima uprave, a ni Pravilnik o uslovima i načinu korištenja službenih vozila.

Evidencije nabavke goriva i utrošenih rezervnih dijelova za službena vozila ne vode se ažurno i uredno, nisu utvrđeni normativi utroška goriva za svako pojedinačno vozilo, ne prati se potrošnja goriva po vozilima i ne vrši kontrola utrošenog goriva prema pređenoj kilometraži i izdatim nalozima, niti se Općinskom načelniku dostavljaju mjesečni izvještaji o tome.

Nije donesena procedura o načinu vođenja i dostavi evidencija o prisustvu na poslu (šihne liste). Evidencije o prisustvu na poslu koje se vode po organima i službama Općine ne vode se pravilno i na jedinstven način, niti se blagovremeno dostavljaju u obračunsku službu. Lica koja dostavljaju šihne liste nemaju pismena ovlaštenja, tako da se i ne smatraju odgovornim za njihovu neblagovremenu dostavu. U pojedinim slučajevima ne evidentira se vrijeme koje zaposlenik provede na službenom putu, već se vodi kao da je u službi, što zahtijeva posebnu pažnju i otežava obračun toplog obroka. Iz navedenog razloga

zaposlenik koji vrši unos podataka za obračun plaća i naknada mora vršiti dodatne provjere u knjigovodstvu o isplaćenim dnevnicama, kako bi se za te dane umanjila naknada za topli obrok.

Godišnji popis na dan 31.12.2012. godine nije proveden kvalitetno i u potpunosti, niti je isti okončan, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. Sve popisne liste nisu potpisane od svih članova komisije, već samo od jednog ili dva člana. U popisne liste uneseno je samo količinsko stanje utvrđeno popisom. Nije uneseno knjigovodstveno stanje, niti je izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim, pa samim tim nisu ni utvrđene razlike, eventualni viškovi i manjkovi.

Provedenom revizijom blagajničkog poslovanja ustanovili smo da su se vršile isplate za troškove službenog putovanja na ime kursnih razlika za koje nam nisu prezentirani obračuni, niti objašnjenja na osnovu čega su se vršile isplate. Također, smo ustanovili da nije uspostavljena kontrola vezana za rad blagajne, obzirom da naloge za uplatu i isplatu potpisuje samo blagajnik i primaoc i nema drugih ovjera o tome ko je izvršio kontrolu. **Blagajnički izvještaj samo je potpisan od strane blagajnika.**

Evidentne su slabosti na naplati neporeznih prihoda, kao što su zakupnine, rente i različite vrste naknada.

Općina u potpunosti ne poštuje ni Zakon o građevinskom zemljištu Federacije BiH.

Prema prezentiranim podacima, u 2012. godini, izdato je više rješenja o naknadama za pogodnost građevinskog zemljišta (renta) i samo jedno rješenje o dodjeli zemljišta na korištenje radi građenja. U postupku revizije smo utvrdili, a što je i potvrđeno od strane odgovornih, da se **naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta ne naplaćuje, iako je članom 63. stav 6. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije propisano da se „niko se ne može osloboditi obaveze plaćanja naknade utvrđene ovim zakonom, osim u slučajevima predviđenim članom 90. i 91. ovog zakona“.**

Na osnovu Odluke o organizaciji i djelokrugu općinskih organa uprave i drugih tijela općinske uprave i samouprave Gradačac, od 27.12.2012. godine, u martu mjesecu tekuće godine Općinski načelnik donio je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi i tijela općinske uprave i samouprave općine Gradačac, na koji je saglasnost dalo Općinsko vijeće. U odnosu na prethodni, novim pravilnikom izmijenjena je organizaciona struktura i umjesto tri, organizovano je pet općinskih službi za upravu i sistematizovana 122 radna mjesta.

U Općini još uvijek nije organizovana interna revizija, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH. Iako je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi i tijela općinske uprave i samouprave, u okviru Službe za privredu, budžet i finansije, u Odsjeku za budžet i finansije sistematizovano i radno mjesto „Stručni saradnik za internu reviziju“, isto još uvijek nije popunjeno. S tim u vezi, na sjednici Općinskog vijeća održanoj 21.02.2012. godine, pokrenuta je inicijativa za uvođenje internog revizora za kontrolu zakonskog trošenja budžetskih sredstava, zbog velikih propusta u probijanju budžetskih stavki, kao i uvođenje u rad likvidatora dokumenata (putnih naloga, mobilnih telefona, dnevnica i drugih isplata).

Značajno je napomenuti da u Općini nisu identifikovani i procijenjeni rizici obavljanja poslova iz nadležnosti i djelokruga rada, koji se odnose na ciljeve finansijskog izvještavanja i rizike po tom osnovu, a posebno rizici od prevare i greške.

Općinskom vijeću nisu redovno dostavljani periodični izvještaji, niti je isti organ o njima raspravljao, što nije u skladu sa članom 18. stav 2. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji BiH.

Obzirom da je sve naprijed konstatovano u nadležnosti Općinskog načelnika, isti je i odgovoran za utvrđene propuste i nepravilnosti. Posebno je značajno naglasiti da Općinski načelnik nije upravljao prihodima i rashodima utvrđenim u Budžetu Općine ni za 2012. godinu, u skladu sa članom 103. Statuta i Odlukom o izvršenju Budžeta, obzirom da je više budžetskih pozicija premašile odobrene iznose, planirane rebalansom Budžeta, o čemu će se detaljnije obrazložiti u daljem tekstu.

Na neodgovoran odnos prema imovini i imovinskim interesima Općine, nenamjensko i netransparentno trošenje sredstava, u više navrata ukazivano je i od strane Općinskog pravobranilaštva. Zbog svega toga nisu poduzimane nikakve aktivnosti, sve se završavalo samo na upoznavanju Općinskog vijeća putem pismenih izvještaja.

Pored Općinskog načelnika, dio odgovornosti za postojeće stanje i neuspostavljanje adekvatnog sistema internih kontrola, ali i ostalih slabosti i propusta u radu o kojima je konstatovano snosi i Općinsko vijeće.

Poslovi iz nadležnosti, kao i način rada i funkcionisanja Općinskog vijeća regulisani su Statutom i Poslovníkom o radu. **Najveća odgovornost članova Općinskog vijeća je što isti organ nije u potpunosti i u kontinuitetu obavljao aktivnosti iz nadležnosti, a posebno što nije nadzirao ukupno materijalno i finansijsko poslovanje Općine, u skladu sa članom 103. Statuta.**

Općinsko vijeće nije u skladu sa Poslovníkom o radu do kraja prethodne godine donijelo vlastiti Program rada za 2012. godinu, već je isti donijelo na sjednici održanoj 27.02.2012. godine. Ono što je značajno napomenuti da se ni redovne sjednice Općinskog vijeća nisu održavale redovno, u skladu sa Poslovníkom o radu, prema kojem se redovne sjednice održavaju najmanje jednom mjesečno. U 2012. godini Općinsko vijeće u prošlom sazivu, zaključno sa oktobrom, održalo je samo četiri radne sjednice, ali to nije bio razlog da se vijećnicima redovno ne isplaćuju mjesečne naknade.

Gledajući u cjelini, **rad organa Općine u 2012. godini nije bio efikasan i produktivan. Imajući u vidu naprijed konstatovano, nije bilo ni za očekivati da će izvršenje budžeta za istu godinu biti racionalno, u realnim okvirima.**

Statutom Općine propisati do kojeg iznosa novčanih sredstava može raspolagati Općinski načelnik i donositi odluke o njihovoj raspodjeli i korištenju, kako je propisano Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji BiH i Zakonom o principima lokalne samouprave.

Zaduživanje Općine vršiti u skladu sa Zakonom o federalnom dugu i zaduživanju i na osnovu prethodno donesenih odluka Općinskog vijeća.

Prilikom trošenja budžetskih sredstava i stvaranja obaveza dosljedno poštivati Zakon o budžetima u Federaciji BiH i odluke o izvršenju budžeta. Dobivena sredstava od viših nivoa vlasti i drugih organa trošiti namjenski, u dobivene svrhe.

Godišnji popis vršiti kvalitetno sveobuhvatno i u potpunosti poštivati Zakon o računovodstvu i reviziji Federaciji BiH.

Donijeti akt o blagajničkom poslovanju kojim će se detaljno definisati na osnovu koje dokumentacije se mogu vršiti isplate iz blagajne i kojim će se uspostaviti kontrola naplate i isplate iz blagajne od strane ovlaštenih lica.

U cilju unapređenja sistema internih kontrola odmah poduzeti aktivnosti na unapređenju i usklađivanju donesenih internih akata i procedura sa zakonskim i podzakonskim propisima. Donijeti i preostale, nedostajuće procedure vezane za potpunu uspostavu sistema internih kontrola, shodno zahtjevu iz Smjernica Federalnog ministarstva finansija za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika. Na osnovu urađenih i ovjerenih pisanih procedura i postupaka za svaki proces rada, sačiniti i donijeti i Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima. Sve donesene akte i procedure dosljedno poštivati i kontinuirano pratiti njihovu realizaciju.

Dosljedno i u potpunosti poštivati Zakon o građevinskom zemljištu Federacije BiH.

Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju svih rizika i shodno tome donijeti adekvatne mjere, koje bi trebalo poduzeti u cilju njihovog otklanjanja i sprečavanja nastanka prevare i greške i svih mogućih neželjenih događaja.

Sistematizovati i popuniti radno mjesto šefa računovodstva.

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH, popuniti i sistematizovano radno mjesto internog revizora.

Izveštavanje Općinskog vijeća vršiti u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji BiH.

4.3 Budžet Općine

Procedure donošenja Budžeta Općine za 2012. godinu započete u aprilu prethodne godine uglavnom su provedene u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH i vlastitim aktima, ali isti nije donesen u zakonom predviđenom roku. U zakonskom roku nije donesen ni trogodišnji

Dokument okvirnog budžeta za period 2012. – 2014. godine. Iako je ovaj dokument trebao biti osnova za izradu Budžeta za 2012. godinu, u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH, isti je donesen zajedno sa Budžetom za revidiranu godinu.

Zbog neblagovremenog donošenja Budžeta za 2012. godinu, Općinsko vijeće je na sjednici održanoj 27.12.2011. godine donijelo Odluku o privremenom finansiranju za period 01.01.-31.03.2012. godine. Općinsko vijeće je na sjednici održanoj 29.03.2012. godine usvojilo Prijedlog dokumenta Okvirnog budžeta općine Gradačac za period 2012.-2014. godina. Na istoj sjednici Općinsko vijeće donijelo je Budžet općine Gradačac za 2012. godinu, kao i Odluku o izvršenju budžeta općine Gradačac za 2012. godinu, prema kojima su planirani uravnoteženi prihodi i primici i rashodi i izdaci u iznosu od 12.073.570 KM.

Odluka o izvršenju budžeta općine Gradačac za 2012. godinu nije donesena u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH, obzirom da ista nije u potpunosti razrađena i ne sadrži sve elemente propisane tačkom 5. stav 2. tog zakona. Posebno naglašavamo da istom odlukom uopće nije planiran način realizacije tekućih transfera, niti se od korisnika tražilo bilo kakvo izvještavanje, iako se radilo o značajnim planiranim sredstvima u iznosu od 2.094.850 KM.

Analizirajući pojedine planirane pozicije više je nego izvjesno da je **Budžet za 2012. godinu planiran na nereálnim osnovama.** Isto se potvrdilo u trećem kvartalu revidirane godine, kada se vidjelo da se prihodi i primici ne ostvaruju prema planu, dok je s druge strane, veliki broj budžetskih pozicija sa 30.09.2012. godine u značajnom iznosu premašio planirane, odobrene iznose. Bilo je evidentno da **trošenje sredstava nije bilo u srazmjeri sa ostvarenim prihodima i primljenim primicima, ista su trošena neplanski, a pojedini stvoreni izdaci nisu bili ni planirani.**

Stoga se i pristupilo izradi Izmjena i dopuna Budžeta za 2012. godinu.

Izmjenama i dopunama Budžeta za 2012. godinu ukupni prihodi i primici smanjeni su za 3.224.930 KM, što je u odnosu na ranije usvojeni Budžet smanjenje za 26,71 %. U okviru prihoda i primitaka najviše su smanjeni tekući transferi u iznosu od 1.767.240 KM i kapitalni transferi u iznosu od 1.290.570 KM. Istim izmjenama i dopunama smanjeni su i tekući izdaci za 533.470 KM i kapitalni izdaci za 2.074.160 KM.

Izmjenama o dopunama Budžeta za 2012. godinu nisu se mogli uravnotežiti prihodi i primici sa rashodima i izdacima, niti se mogao izbjeći deficit, obzirom da su značajna sredstva već bila utrošena, a da za ista nisu obezbjeđeni izvori finansiranja. Dospjele obaveze nastale po osnovu neplanskog i nezakonitog zaduživanja u prethodnoj godini, iznad dozvoljenog, zakonom propisanog iznosa bile su značajno veće od ostvarenog viška prihoda. S druge strane, trošenje sredstava za tekuće potrebe nije pratilo, niti je bilo u srazmjeri sa ostvarenjem prihoda. Tekući i kapitalni izdaci na značajnom broju pozicija premašili su planirane, dozvoljene iznose. To je bio i razlog što sve nije bilo moguće pokriti rebalansom Budžeta za 2012. godinu, zbog čega je i planiran deficit u iznosu od 875.470 KM, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH.

Ovakve Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu donijelo je Općinsko vijeće na sjednici održanoj 27.12.2012.godine.

Godišnji finansijski izvještaji, izvještaji finansijskog izvještavanja i Izvještaj o izvršenju budžeta za 2012. godinu sačinjeni su i dostavljeni nadležnim organima i institucijama. Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta sa ostalim uporednim podacima dat je u Prilogu br.1. ovog Izvještaja.

I pored činjenice što su Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu donesene na kraju budžetske godine, konstatovali smo prekoračenja pojedinačno planiranih pozicija u iznosu od 532.037 KM. Na poziciji „Plaće i naknade troškova zaposlenih“, prekoračenja nisu značajna. Međutim, na poziciji „Izdaci za materijal i usluge“, iskazana su prekoračenja, i to skoro na svakoj stavci. Najznačajnije prekoračenje je na poziciji „Zimska služba“ u iznosu od 123.749 KM, iz razloga što je dio izvršenih radova na održavanju iz prethodne godine fakturisan i knjižen u revidiranoj godini, o čemu će se šire obrazložiti u tački 4.5.3. Izvještaja. Od izdataka koji su premašili odobrene iznose navodimo samo neke: usluge održavanja cesta 31.302 KM, izdaci za rad komisija 24.152 KM, izdaci za volontere 18.328 KM, ostale nespomenute usluge 12.502 KM, usluge reprezentacije 6.180 KM, izdaci za gorivo 1.852 KM, porez na dohodak (paušal, komisije) i putni troškovi u inostranstvo za 1.536 KM. U okviru tekućih transfera, najveće prekoračenje je na poziciji „Tekući transferi neprofitnim organizacijama“ u iznosu od 80.198 KM. Uglavnom se radi o transferima javnim ustanovama, Centru za kulturu, Centru za socijalni rad, Dječijem obdaništu, Javnoj biblioteci i Vatrogasnom društvu. U okviru kapitalnih izdataka, prekoračenje od 74.706 KM iskazano je na poziciji „Izgradnja vodoprivrednih objekata“ i na poziciji „Ostala rekonstrukcija i poboljšanja“ u iznosu od

37.860 KM. Obzirom da su na većem broju pozicija iskazani manji iznosi od planiranih, **ukupno preokračanje Budžeta za 2012. godinu prema Izvještaju o izvršenju budžeta iskazano je samo na poziciji „Tekući izdaci“, koje u kumulativu iznosi 275.331 KM.**

U postupku predmetne revizije utvrdili smo da pojedini iznosi iskazani u finansijskim izvještajima, glavnoj knjizi, i Izvještaju o izvršenju budžeta za 2012. godinu nisu u potpunosti međusobno usaglašeni, niti sa pomoćnim evidencijama, radi čega i nismo u mogućnosti potvrditi sve iskazane iznose. I finansijski rezultat iskazan je u različitim iznosima.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta (obrazac GIB) i podacima u glavnoj knjizi, na poziciji „Kapitalni izdaci“ iskazan je iznos od 1.865.723 KM, dok je prema Izvještaju o izvršenju budžeta na istoj poziciji iskazan iznos od 3.116.057 KM. Razlika u iznosu od 1.250.334 KM odnosi se na poziciju „Izdaci za otplate dugova“. Na ovoj poziciji u Izvještaju o izvršenju budžeta iskazan je iznos od 1.606.252 KM, dok su na istoj poziciji u finansijskim izvještajima iskazani i u glavnoj knjizi evidentirani izdaci za te namjene u iznosu od samo 355.917 KM.

S tim u vezi, u finansijskim izvještajima, na datum bilansa iskazan je suficit u iznosu od 334.550 KM, dok je istovremeno u glavnoj knjizi isti iskazan u iznosu od 377.187 KM. Razlika u iznosu od 42.637 KM odnosi se na veće prihode i primitke evidentirane u knjigovodstvu. S druge strane, u Izvještaju o izvršenju budžeta iskazan je višak rashoda nad prihodima, odnosno, deficit u iznosu od 916.241 KM.

Međutim, iz raspoloživih podataka u pomoćnim knjigama i evidencija utvrdili smo da je Općina tokom 2012. godine izvršila otplatu dugova iz ranijeg perioda u ukupnom iznosu od 2.008.171 KM. Od navedenog iznosa, 1.675.586 KM odnosi se na otplatu mjenica po osnovu ugovora o cesiji potpisanog između Općine, firme »BalegeM« d.o.o. Gradačac i NLB Banke d.d. Tuzla. Općina je tokom 2012. godine otplatila i iznos od 230.107 KM koji se odnosi na sporazume potpisane sa firmom »Ingram« d.o.o. Gradačac, kao i iznos 102.478 KM koji se odnosi na sporazum potpisan sa JP »Komunalac« d.o.o. Gradačac. Imajući u vidu nepotpune i nepouzdate evidencije, nismo se uvjerali, niti možemo potvrditi da su ovo konačni podaci.

U vezi sa naprijed navedenim, Općina je u glavnu knjigu manje evidentirala i u finansijskim izvještajima manje iskazala otplate dugova iz ranijeg perioda u iznosu od 1.652.254 KM. Sve ovo ukazuje da prezentirani podaci i evidencije nisu pouzdani i da isti nisu usaglašeni u okviru Odsjeka za budžet i finansije. Niko od zaposlenika nije nam mogao dati pojašnjenje za naprijed navedeno, ali je u tom odsjeku evidentno odsustvo njihove međusobne saradnje.

Ilustracije radi, u narednoj tabeli daju utvrđene razlike:

Rd.br.	Opis	Bruto bilans	GIB	Pomoćne evidencije	Izvještaj o izvršenju budžeta	Razlika 2-3	Razlika 2-4	Razlika 2-5	Razlika 3-5
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Prihodi i prim.	8.955.072	8.912.314	8.912.314	8.911.857	42.758	42.758	43.215	457
II	Rashodi i izdaci	8.577.885	8.577.764	10.230.018	9.828.098	121	(1.652.133)	(1.250.213)	(1.250.334)
II.1.	Tekući rashodi	4.878.898	4.878.777	4.878.777	4.878.777	121	121	121	-
II.2.	Tekući transferi	1.788.351	1.788.351	1.788.351	1.788.351	-	-	-	-
II.3.	Kapitalni transf.	44.913	44.913	44.913	44.913	-	-	-	-
III.4.	Kapitalni izdaci	1.865.723	1.865.723	3.517.977	3.116.057	-	(1.652.254)	(1.250.334)	(1.250.334)
III	I – II Suficit II – I (Deficit)	377.187	334.550	(1.317.704)	(916.241)	42.637	1.694.891	1.293.428	1.250.791

Zbog nepoštivanja načela iz člana 57. Zakona o budžetima u Federaciji BiH više je nego izvjesno da iskazani podaci u glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima nisu potpuni, pouzdani i istiniti, a imajući u vidu da ni Izvještaj o izvršenju budžeta za 2012. godinu nije pravilno iskazan, isti se i ne može prihvatiti kao vjerodostojan dokument.

Imajući u vidu samo naprijed navedene, neproknjižene otplate dugova iz ranijeg perioda, proizilazi da ukupan deficit Općine na datum bilansa iznosi 1.317.704 KM.

Općinsko vijeće do okončanja predmetne revizije nije usvojilo Izvještaj o izvršenju budžeta općine Gradačac za 2012. godinu. Rasprava o ovom izvještaju vođena je na 5. radnoj sjednici Općinskog vijeća održanoj 29.04.2012. godine. Tom prilikom Općinsko vijeće donijelo je Zaključak kojim nije prihvatilo Izvještaj o izvršenju budžeta općine Gradačac za 2012. godinu.

Napominjemo, da je Općinsko vijeće u istom sazivu donijelo Izmjene i dopune Budžeta za 2012. godinu, prema kojem je planiran višak rashoda nad prihodima, odnosno, deficit.

Poduzeti aktivnosti i osigurati da se Dokument okvirnog budžeta, Budžet i Odluka o izvršenju budžeta donose u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH.

Odlukom o izvršenju budžeta Općine utvrditi na koji način će se izvršiti realizacija i kako će se pratiti nadzor nad namjenskim utroškom dodijeljenih sredstava.

Prilikom trošenja budžetskih sredstava i stvaranja obaveza dosljedno poštivati Zakon o budžetima u Federaciji BiH i odluke o izvršenju budžeta. Dobivena sredstva od viših nivoa vlasti i drugih organa trošiti namjenski, u dobivene svrhe.

4.4 Prihodi

Prema podacima u finansijskim izvještajima Općina je u 2012. godini ostvarila prihode i primitke u iznosu od 8.912.314 KM. U postupku revizije utvrdili smo da se iskazani iznosi razlikuju od iznosa iskazanih u glavnoj knjizi. **Za više iskazani iznos u bruto bilansu u odnosu na Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta od 42.758 KM nije nam prezentirana dokumentacija, niti data pojašnjenja.**

Provedenom revizijom ustanovili smo da Općina prikuplja javne prihode na depozitni račun, ali sa depozitnog računa se isti svakodnevno prenose na transakcijski račun, sa kojeg se vrši redovito poslovanje i plaćanje. Općina nije internim aktom regulisala način obračuna, naplate i kontrole naplate javnih prihoda, kako bi se osiguralo efikasno izvršavanje aktivnosti u okviru osnovne djelatnosti, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. **Prihodi od poreza iskazani u knjigovodstvu Općine nisu usaglašeni sa iskazanim prihodima, koji pripadaju općini Gradačac, u Raspodjeli javnih prihoda na korisnike Tuzlanskog kantona (B-2 obrazac), koje je vršilo Ministarstvo finansija istog kantona.**

Prihodi od poreza iskazani u iznosu od 5.513.864 KM (bruto bilans 5.525.165 KM) i čine 61,87 % ukupno realizovanog Budžeta Općine za 2012. godinu, te su na nivou planiranih prihoda. Prihodi od poreza na dobit, pojedinaca i preduzeća i poreza na plaću predstavljaju zaostale uplate ovih poreza iz ranijih godina. Ovi prihodi su bili planirani u okviru poreza na dohodak. Raspodjela poreznih prihoda je utvrđena Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH i Tuzlanskog Kantona.

Neporezni prihodi iskazani u iznosu od 1.946.401 KM (bruto bilans 1.977.859 KM) i čine 21,84 % ukupno realizovanog Budžeta Općine za 2012. godinu.

- **Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih ustanova** iskazani u iznosu od 328.660 KM odnose se na prihode od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa prenesenih od strane Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona u iznosu od 21.630 KM, prihode od iznajmljivanja neizgrađenog građevinskog zemljišta u iznosu od 150.538 KM i prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora u iznosu od 156.492 KM.

Provedenom revizijom utvrdili smo da se neporezni prihodi, po različitim osnovama, ne knjiže uvijek na odgovarajuća, pripadajuća konta.

- **Administrativne takse** iskazane u iznosu od 247.944 KM (bruto bilans 249.459 KM) odnose se na općinske administrativne takse u iznosu od 146.285 KM, takse za ovjeravanje dokumenata u iznosu od 59.717 KM, takse za vjenčanja i druge civilne registracije u iznosu od 43.274 KM i druge općinske administrativne takse u iznosu od 183 KM. Administrativne takse su se naplaćivale u skladu sa Odlukom Općinskog vijeća.

- **Komunalne naknade i takse** iskazane u iznosu od 243.921 KM (bruto bilans 244.155 KM) odnose se na općinske komunalne takse u iznosu od 225.084 KM, općinske komunalne naknade za istaknutu firmu

u iznosu od 481 KM i ostale općinske naknade u iznosu od 18.590 KM. Komunalne naknade su se naplaćivale u skladu sa Odlukom o komunalnim naknadama Općinskog vijeća.

- **Ostale budžetske naknade i takse** iskazane u iznosu od 549.247 KM odnose se na naknade za korištenje građevinskog zemljišta u iznosu od 29.000 KM, naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – renta u iznosu od 385.340 KM, naknade po osnovu tehničkog pregleda u iznosu od 64.228 KM, ostale naknade u iznosu od 29.856 KM i naknade za zauzimanje javnih površina u iznosu od 40.823 KM. **Općina nije donijela akt o procedurama za utvrđivanje naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta kojim bi se utvrdio postupak evidentiranja i realizacije naplate navedenih naknada. Također, Općina ne ostvaruje prihod po osnovu naknade za uređenje građevinskog zemljišta, što nije u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH. Provedenom revizijom ustanovili smo da se uplate po osnovu naknada za korištenje građevinskog zemljišta i naknade po osnovu prirodnih pogodnosti – renta uplaćuju na depozitni račun Općine, ali sa depozitnog računa se svakodnevno prenose na transakcijski račun, sa kojeg se vrši redovito poslovanje i plaćanje, umjesto na namjenski račun za izgradnju što je rezultiralo u trošenju sredstava u nenamjenske svrhe, o čemu je više pojašnjeno u tački 4.8. Izvještaja.**

- **Naknade i takse po federalnim propisima i drugim propisima** iskazane u iznosu od 526.673 KM (bruto bilans 532.389 KM) odnose se na naknade za korištenje predmijera i katastra u iznosu od 184.109 KM, cestovne naknade u iznosu od 229.125 KM i posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u iznosu od 119.155 KM.

- **Neplanirane uplate** iskazane u iznosu od 44.499 KM (bruto bilans 68.452 KM) odnose se na povrate iz ranijih godina u iznosu od 30.060 KM, naplate osiguranja u iznosu od 460 KM, uplaćene refundacije bolovanja iz ranijih godina u iznosu od 19.059 KM i ostale neplanirane uplate u iznosu od 18.873 KM.

Tekući transferi iskazani u iznosu od 1.124.895 KM odnose se na transfere iz inostranstva i transfere od ostalih nivoa vlasti.

- **Tekući transferi iz inostranstva** iskazani u iznosu od 16.062 KM odnose se na transfer od UNICEF Sarajevo, za projekat povećanja obuhvata djece uzrasta 3-6 godina predškolskim odgojem i obrazovanjem na području općine Gradačac. Projekat je u potpunosti realizovan u dijelu koji je predviđen za 2012.godinu, a nastavlja su i u 2013.godini. Preme prezentiranim podacima potrošeno je 2.249 KM više nego što je planirano, iz razloga što se ušlo u naredni period realizacije projekta.

- **Tekući transferi od ostalih nivoa vlasti** iskazani u iznosu od 1.108.833 KM odnose se na:

Primljene transfere sa federalnog nivoa u iznosu od 814.000 KM čine:

- 40.000 KM dobivenih od Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH, u skladu sa Ugovorom o dodjeli finansijskih sredstava od 14.9.2011. godine. Ovim ugovorom odobrena su sredstva u visini od 40.000 KM za rekonstrukciju i dogradnju postrojenja za tretman otpadnih voda Gradačac – I faza. Prema prezentiranim podacima, projekat je završen i konačan izvještaj dostavljen istom fondu;

- 80.000 KM dobivenih od Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, u skladu sa Ugovorom o utrošku poticajnih finansijskih sredstava od 22.12.2011. godine. Ovim ugovorom odobrena su sredstva u iznosu od 80.000 KM za projekat „Izgradnja glavne saobraćajnice kroz industrijsku zonu II“. Prema prezentiranim podacima projekat je završen i sredstva opravdana kod nadležnog ministarstva u 2013. godini;

- 341.000 KM dobivenih od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma u skladu sa Ugovorom o implementaciji odobrenih sredstva za sufinansiranje projekta za tehničko uređenje postojećih postrojenja za tretman i odlaganje komunalnog otpada na području Federacije BiH od 13.12.2011. godine. Odobrena su sredstva u visini od 341.000 KM. Prema prezentiranim podacima u 2012. godini od ukupno odobrenih sredstava utrošeno je 128.471 KM, dok je preostali veći dio utrošen nenamjenski;

– 8.000 KM dobivenih od Federalnog ministarstva okoliša i turizma, u skladu sa Ugovorom iz 2011. godine. Odobrena su sredstva u iznosu od 8.000 KM za razvoj turizma. Projekat je implementiran u 2012. godini, ali sredstva nisu pravdana kod nadležnog ministarstva, jer nisu isplaćena sredstva za naknade za rad komisije za tehnički pregled;

– 110.000 KM dobivenih od JP „Ceste Federacije BiH“, za rekonstrukciju gradske ulice Hazna – I faza. Konačan izvještaj o realizaciji projekta dostavljen je Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija;

– 200.000 KM dobivenih od JP „Ceste Federacije BiH“, za izvođenje radova na izgradnji infrastrukture u poslovnoj zoni općine Gradačac. I ovaj izvještaj o realizaciji projekta dostavljen je nadležnom ministarstvu;

– 30.000 KM dobivenih od Agencije za vodno područje rijeke Save na osnovu Ugovora od 25.12.2012 za poribljavanje akumulacije jezera Vidara u Gradačcu, projekat je još u fazi implementacije;

– 5.000 KM dobivenih od Federalnog ministarstva kulture i sporta, na osnovu Odluke od 23.5.2012. godine.

Primljene transfere sa kantonalnog nivoa u iznosu od 294.833 KM čine:

– 24.000 KM dobivenih od strane Ministarstva prostornog uređenja i zaštite za rad komunalnih redara prilikom sanacije, rekultivacije i modernizacije pješačke staze „Aleja kestenova“ u Gradačcu;

– 12.000 KM dobivenih od Kantonalne uprave civilne zaštite Tuzla, na osnovu Odluka o dodjeli jednokratne novčane pomoći za saniranje štete od 04.06.2012. godine. Izvještaj o utrošku sredstava prosljeđen je istoj upravi u 2012. godini;

– 20.000 KM dobivenih od Kantonalne uprave civilne zaštite Tuzla na osnovu Odluke o dodjeli jednokratne novčane pomoći za otklanjanje posljedica nastalih od prirodne nesreće - grada i olujnog vremena od 13.09.2012. godine. I ovaj izvještaj o utrošku sredstava prosljeđen je nadležnoj upravi;

– 30.000 KM dobivenih od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za projekat „Izvođenje radova na rekonstrukciji vodovoda u MZ Mionica III“. Izvještaj o realizaciji projekta dostavljen je nadležnom ministarstvu u 2012. godini;

– 20.000 KM dobivenih od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, za rekonstrukciju vodovoda u ulici Hazna. Izvještaj o pravdanju sredstava dostavljen je nadležnom ministarstvu u 2012. godini;

– 40.000 KM dobivenih od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, za sufinansiranje nabavke materijala za spajanje dva arteška bunara u općinskom sistemu vodosnabdijevanja. Izvještaj o pravdanju sredstava dostavljen nadležnom ministarstvu u 2012. godini;

– 40.833 KM dobivenih od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u skladu sa Ugovorom o korištenju dijela sredstava od naplaćenih naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe od 14.9.2012. godine. Ovim ugovorom odobrena su sredstva u visini od 81.666 KM, na ime izrade Studije i karte upotrebne vrijednosti zemljišta za područje općine Gradačac. Izvještaj o realizaciji dostavljen je nadležnom ministarstvu u 2012. godini;

– 23.000 KM dobivenih od Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak, na osnovu Odluke od 06.06.2012. godine za rješavanje projekta održivog povratka – obnova i izgradnja infrastrukturnih objekata, i to: izgradnja sportskog poligona u MZ Sibovac. Prema izjavama nadležnih osoba projekat je još u toku;

– 50.000 KM dobivenih od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u skladu sa Ugovorom o prenosu sredstava od 09.10.2012. godine. Ovim ugovorom odobrena su sredstva u visini od 50.000 KM za sufinansiranje radova na obezbjeđenju novih količina vode u MZ Lukavac Gornji. Izvještaj o realizaciji dostavljen nadležnom Ministarstvu u 2012. godini;

– 22.000 KM dobivenih od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u skladu sa Ugovorom o prenosu sredstava. Ovim ugovorom odobrena su sredstva u visini od 22.000 KM za sufinansiranje radova na izgradnji povratnog distributivnog cjevovoda u MZ Srnice Donje. Izvještaj o realizaciji dostavljen nadležnom ministarstvu u 2012. godini.

Najveći dio primljenih sredstava evidentiranih na ovu poziciju, u iznosu od 1.004.833 KM namijenjeno je za kapitalna ulaganja, radi čega ih je, skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH, trebalo knjižiti kao kapitalne primitke. S tim u vezi, provedenom revizijom utvrdili smo da je Općina tokom 2012. godine trošila dobivena namjenska sredstva u nenamjenske svrhe, o čemu je više pojašnjeno u tački 4.8. Izvještaja.

Kapitalni primici iskazani u iznosu od 326.696 KM odnose se na primitke od prodaje zemljišta u iznosu od 281.250 KM i primljene kapitalne transfere od pojedinaca u iznosu od 45.446 KM.

- **Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava** iskazani u iznosu od 281.250 KM odnose se na primitke od prodaje stalnih sredstava u iznosu od 81.250 KM i ostale kapitalne primitke u iznosu od 200.00 KM.

Ostali kapitalni primici odnose se na sredstva dobivena od JP „Ceste Federacije BiH“, u svrhu izvođenja radova na izgradnji infrastrukture u poslovnoj zoni općine Gradačac. Obzirom da su **ova sredstva već bila proknjižena na tekućim transferima, za navedeni iznos precijenjeni su ukupni prihodi i primici Općine.**

Provedenom revizijom, utvrdili smo da su na račun Općine od strane fizičkih lica uplaćena sredstva u iznosu od 16.247 KM, namijenjena za sufinansiranje izgradnje javne rasvjete u MZ Hrgovi Donji, iako su ista trebala biti uplaćena na račun mjesne zajednice. Povrat sredstava je izvršen u tekućoj godini. Obzirom na naprijed konstatovano **i po navedenom osnovu prihodi i sredstva Općine precijenjeni su za 16.247 KM.**

Redovno usaglašavati Raspodjelu javnih prihoda na korisnike Tuzlanskog kantona (B-2 obrazac) i knjigovodstvenu evidenciju.

Neporezni prihod knjižiti na odgovarajuća, pripadajuća konta.

Donijeti Uputstvo o procedurama za utvrđivanje naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta kojim bi se utvrdio postupak evidentiranja i realizacije naplate navedenih naknada.

Osigurati dosljednu primjenu Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH u dijelu knjigovodstvenog evidentiranja kapitalnih primitaka.

Primljene transfere od viših nivou vlasti klasificirati i knjižiti u okviru odgovarajuće klase, u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH.

4.5 Tekući izdaci

Tekući izdaci iskazani u iznosu od 6.712.041 KM, u odnosu na prethodnu godinu veći su za 2,73 %, a u odnosu na Budžet (plan) za 4,28 %. **Ukupno kumulativno prekoračenje ostvarenih pozicija u odnosu na planirane iznosi 275.331 KM.** U okviru ove pozicije iskazuju se Plaće i naknade troškova zaposlenih, Doprinosi poslodavca, Izdaci za materijal i usluge, Tekući transferi i Kapitalni transferi.

4.5.1 Plaće i naknade zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih u iznosu od 2.521.858 KM, u odnosu na prethodnu godinu veće su za 5,74 %, a u odnosu na planirane manje za 0,42 %.

U okviru ove pozicije iskazuju se bruto plaće i naknade i naknade troškova zaposlenih.

Bruto plaće i naknade iznosile su 2.225.228 KM, od čega se na neto plaće odnosi 1.535.408 KM, a na doprinose iz plaća 689.820 KM. Isplaćene plaće su na nivou prošlogodišnjih.

Plaće zaposlenika Općine obračunavaju se na osnovu Pravilnika o plaćama i naknadama službenika i namještenika u službama za upravu i drugim službama općine Gradačac iz 2009. godine i Odluke o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika i namještenika organa državne službe općine Gradačac takođe iz 2009. godine i isti nisu usaglašeni sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH.

Prema navedenim aktima plaće službenika i namještenika (zaposlenika) određuju se tako što se osnovica za obračun plaća, koja čini 60 % od prosječne plaće u Federaciji BiH za prethodni kvartal, pomnoži sa koeficijentom platnog razreda i tako dobiven iznos uveća za 0,5 % za svaku započetu godinu

staža. Sva radna mjesta razvrstana su u platne razrede za koje su utvrđene visine koeficijenata. Za državne službenike platni razredi razvrstani su u rasponu od I do VIII, a koeficijenti utvrđeni u vrijednostima od 2,65 do 4,00. Za namještenike platni razredi razvrstani su u rasponu od I do X, a koeficijenti utvrđeni u vrijednostima od 1,30 do 2,35.

Izuzetak predstavljaju plaće i naknade funkcionera koje bira i imenuje Općinsko vijeće, a čije plaće utvrđuje Komisija za izbore i imenovanje Općinskog vijeća.

Plaća funkcionera koje bira ili imenuje Općinsko vijeće utvrđuje se tako što se osnovica za obračun plaće pomnoži sa koeficijentom i uveća za dio po osnovu radnog staža. Prema odluci Komisije za izbore i imenovanje Općinskog vijeća iz 2002. godine, predsjedavajućem Općinskog vijeća i Općinskom načelniku utvrđuje se koeficijent u visini od 3,9, a za zamjenika predsjedavajućeg i sekretara Općinskog vijeća u visini od 3,0. Osnovica za obračun je prosječna neto plaća zaposlenih u Federaciji BiH iz posljednjeg mjeseca godine koja prethodi godini u kojoj se plaća isplaćuje.

Zaključno sa 31.12.2012. godine, predsjedavajući Općinskog vijeća i njegov zamjenik svoju dužnost obavljali su na profesionalnoj osnovi. Izmjenama i dopunama Statuta od 27.12.2012. godine, isti svoje dužnosti obavljaju volonterski.

Osim što smo već ranije konstatovali da postojeći akti nisu usklađeni sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH i ostalom važećom regulativom, kao i da se evidencije radnih sati ne vode uredno i ažurno, nismo utvrdili neke druge značajnije propuste i nepravilnosti u pojedinačnim obračunima i isplatama plaća.

Najniža neto plaća u 2012. godini isplaćena je u iznosu od 686 KM, najviša u iznosu od 3.375 KM, dok je prosječna neto plaća na nivou Općine iznosila 1.183 KM.

Naknade troškova zaposlenih u iznosu od 296.630 KM na nivou su i prošlogodišnjih i naknada planiranih rebalansom Budžeta. U okviru ove pozicije iskazuju se naknade za topli obrok, regres za godišnji odmor, naknade prevoza na posao i sa posla i ostala primanja zaposlenih. I ove naknade regulisane su Pravilnikom o plaćama i naknadama službenika i namještenika u službama za upravu i drugim službama općine Gradačac, iz 2009. godine, koji nije usklađen sa važećim zakonskim propisima, o čemu je već konstatovano.

- Naknade za topli obrok iznosile su 176.160 KM. Iako je naprijed navedenim pravilnikom regulisano da službeniku (a ne i namješteniku) pripada naknada za ishranu (topli obrok) u toku rada u iznosu od 2 % prosječne plaće u Federaciji BiH, prema posljednjem objavljenom statističkom podatku za svaki dan proveden na radu, obračun naknade za topli obrok vrši se na osnovu zaključka Općinskog načelnika iz 2009. godine, prema kojem visina toplog obroka iznosi 8 KM po radnom danu.

- Regres za godišnji odmor isplaćen je u iznosu od 39.600 KM. Iako je naprijed navedenim pravilnikom regulisano da službeniku (a ne i namješteniku) pripada naknada plaće za korištenje godišnjeg odmora (regres) najmanje u visini od 70 % njegove plaće ili najmanje u visini prosječne plaće isplaćene u Federaciji za prethodna tri mjeseca prije donošenja odluke o regresu, ako je to za službenika povoljnije, odlukom Općinskog načelnika od 26.04.2012. godine, visina naknade za korištenje godišnjeg odmora svim zaposlenicima utvrđena je u istom iznosu od 400 KM.

- Naknade troškova prevoza na posao i sa posla iznosile su 26.168 KM. Ove naknade isplaćuju se prema Pravilniku o plaćama i naknadama službenika i namještenika u službama za upravu i drugim službama općine Gradačac, iz 2009. godine, prema kojem službeniku kome je mjesto stanovanja udaljeno preko dva kilometra od sjedišta mjesta zaposlenja, ima pravo na naknadu na ime dolaska i povratka na posao u visini mjesečne karte u jednom prijevozu.

- Ostala primanja zaposlenih u iznosu od 54.721 KM odnose se na jubilarne nagrade i pomoći u slučaju smrti i bolesti.

Osim neusklađenosti vlastitih akata sa važećim propisima koji regulišu naknade troškova zaposlenih, nismo utvrdili propuste i nepravilnosti u isplatama naprijed navedenih akata.

Pravilnik o plaćama i naknadama službenika i namještenika u službama za upravu i drugim službama općine Gradačac i Odluku o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika i namještenika organa državne službe općine Gradačac uskladiti sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije BiH.

Donijeti pisanu proceduru o načinu vođenja i rokovima dostave evidencija radnih sati u obračunsku službu. Evidencije radnih sati u svim organima i službama voditi na jedinstveni način i u iste unositi stvarne sate provedene na radu, kao i odsustva po svim osnovama, uključujući i službeni put.

4.5.2 Doprinosi poslodavca

Doprinosi poslodavca u iznosu od 240.859 KM obračunati su u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

4.5.3 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge u iznosu od 2.116.060 KM, u odnosu na planirane veći su za 14,55 %. U okviru ove pozicije iskazani su putni troškovi u iznosu od 18.447 KM, izdaci za energiju 222.214 KM, izdaci za komunalne usluge 713.181 KM, nabavka materijala 51.339 KM, izdaci za usluge prevoza i gorivo 51.107 KM, unajmljivanje imovine i opreme 30.664 KM, izdaci za tekuće održavanje 227.695 KM, izdaci osiguranja i bankarskih usluga 6.176 KM, ugovorene i druge posebne usluge 795.237 KM.

Revidirali smo samo neke, najznačajnije i karakteristične izdatke.

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 795.237 KM. Najznačajniji su izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima u iznosu od 161.811 KM, izdaci volontere za osiguranje za slučaj ozljede u iznosu od 116.848 KM, usluge reprezentacije u iznosu od 110.939 KM i izdaci za rad komisija u iznosu od 103.912 KM.

- Naknade općinskim vijećnicima – mjesečni paušali, obračunati su prema Odluci o visini naknade – paušala članovima i vijeća, članova radnih tijela, prema kojoj članovima Općinskog vijeća za vršenje funkcije vijećnika pripada naknada u mjesečnom iznosu od 70 % prosječne plaće u Federaciji BiH iz prethodne godine. Ova odluka u cjelosti se poštovala, iako ne možemo potvrditi da je njihov rad u 2012. godini bio učinkovit i efikasan.

- Usluge reprezentacije u iznosu od 110.939 KM za 6.180 KM ili 19,80 % premašile su planirane. U okviru ove pozicije usluge reprezentacije iznosile su 71.306 KM, saradnja sa partnerskim gradovima 20.487 KM, kulturno-zabavni program uz sajam 10.677 KM, vatromet 4.579 KM i obilježavanje dana Općine 3.890 KM. Usluge reprezentacije u iznosu od 71.306 KM odnose se na usluge konzumacije jela i pića, troškove noćenja gostiju, reklamni materijali i pokloni, razni suveniri, sponzorstva.

- Izdaci za rad komisija uglavnom se odnose na naknade za rad članova komisije za tehnički prijem objekata, komisije za procjenu nekretnina, prvostepene komisije za rješavanje stambenih potreba boraca i članova njihovih porodica i komisiji za javne nabavke. Ovi izdaci veći su od planiranih za 24.152 KM. Naknade po navedenom osnovu obračunavale su se i isplaćivale po održanoj sjednici ili izlasku na teren, na osnovu podnesenih izvještaja i troškovnika, shodno rješenjima Općinskog načelnika. Ne možemo potvrditi osnovanost i opravdanost svih ovih vrsta naknada, obzirom da se radi o poslovima članova komisija koji isti obavljaju ili u okviru njihove nadležnosti ili redovnog radnog vremena.

- I izdaci za osiguranje za slučajeve ozljede volontera premašili su planirane za 18.328 KM.

Izdaci za komunalne usluge iskazane su u iznosu od 713.181 KM. U okviru istih najznačajnije su usluge zimskog održavanja koje su iskazane u iznosu od 454.249 KM.

U postupku predmetne revizije utvrdili smo da **usluge zimskog održavanja za sezonu 2011/2012. godinu nisu evidentirane u pripadajućem obračunskom periodu**. Ove usluge obavljala je firma „BalegeM“ d.o.o. Gradačac, po ugovorima zaključenim na osnovu Okvirnog sporazuma, potpisanog nakon provedenog postupka u 2011. godini, za četiri odvojena Lot-a. Ugovori za sezonu 2011/2012. godinu zaključeni su 14.11.2011. godine. Ukupna vrijednost sva četiri ugovora iznosi 330.499 KM. Prema istim ugovorima, vrijeme izvođenja radova je od 15.11.2011. godine do 15.03.2012. godine. Po navedenom osnovu, ispostavljena su četiri računa od 31.01.2012. godine, u ukupnom iznosu od 206.562 KM. Istim računima fakturisane su usluge zimskog održavanja na različitim lokalitetima i namjeni, izvršenim u periodu od 15.11.2011. do 31.01.2012. godine. Usluge zimskog održavanja fakturisane su za 78 radnih dana, što predstavlja 62,50 % od ukupno predviđenih, ugovorenih dana dežurstva.

U vezi sa naprijed navedenim, ispostavljeni računi i provedeni računovodstveni postupci nisu u skladu sa općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji i odredbama člana 20. Uredbe o računovodstvu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U konkretnom slučaju izvršilac usluga trebao je da fakturiše usluge zaključno sa 31.12.2011. godine, dakle, usluge koje su izvršene u tom pripadajućem vremenskom periodu, dok je usluge izvršene u periodu od 01.01. do 31.01. 2012. godine trebao posebno fakturirati. Prema načinu obračuna, vrijednost izvršenih usluga zimskog održavanja po osnovu sva četiri ugovora za period od 15.11. do 31.12.2011. godine ili 47 radna dana iznosila je 124.268 KM.

Zbog naprijed navedenog načina obračuna i fakturisanja, izdaci prethodnog obračunskog perioda podcijenjeni za 124.268 KM, dok su za isti iznos precijenjeni izdaci revidiranog obračunskog perioda.

Usluge zimskog održavanja za preostali dio ugovorenog perioda fakturisane su 30.03.2012. godine u ugovorenom iznosu.

U Zapisniku o izvršenim radovima zimskog održavanja u vremenu od 01.02. do 15.03.2012. godine, sačinjenom od strane službenog lica, pored ostalog konstatovano je da je čišćenje u istom periodu bilo neorganizovano, kao i da je čišćenje sporednih ulica, bez obzira na insistiranje nadzornog organa, bilo rijetko. I pored toga, izvršeni radovi, odnosno, usluge zimskog održavanja u cjelosti su plaćeni. Nije iskorištena mogućnost da zbog neurednog izvođenja radova, izvođač radova Općini plati ugovorenu kaznu, shodno članu 11. ugovora, odnosno, da se ispostavljenе fakture plate u manjem iznosu.

Izdaci za usluge prevoza i gorivo iskazani su iznosu od 51.107 KM premašili su planirane za 1.727 KM ili za 3,50 %. U okviru ove pozicije izdaci za gorivo iznosili su 48.482 KM, od čega se na dizel gorivo odnosi 32.51 KM, a benzin 15.971 KM. Preostalih 2.635 KM odnosi se na registraciju vozila. Prema prezentiranim podacima, Općina raspolaže sa 14 službenih vozila. U postupku revizije utvrdili smo da se evidencije o potrošnji goriva ne vode ažurno i uredno. Ne postoje normativi utroška goriva za pojedinačna vozila, niti se prati potrošnja goriva po vozilima. Ne sačinjavaju se ni mjesečni izvještaji o potrošnji, niti se isti dostavljaju Općinskom načelniku, shodno Pravilniku o uslovima i načinu korištenja službenih vozila.

Putni troškovi u iznosu od 18.447 KM veći su od planiranih za 1.257 KM ili za 7,31 %. U okviru ovih troškova najveći dio u iznosu od 12.226 KM odnosi se na putne troškove u inostranstvu. Nalozi za službeno putovanje u inostranstvo ne vode se u skladu sa Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja, obzirom da se u istima ne navodi vrijeme prelaska granice, radi ispravnog obračuna pripadajućih dnevnica.

Troškove i obaveze priznavati i računovodstveno evidentirati u momentu stvaranja istih, u periodu na koji se isti odnose, u skladu sa Zakonom o budžetima i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, a ukoliko u momentu priznavanja ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava evidentiranje vršiti u korist razgraničenja.

Preispitati osnovanost i opravdanost isplate naknada svim komisijama.

4.5.4 Tekući transferi

Prema odgovornim licima, korisnici transfera Općini dostavljaju svoje zahtjeve za sredstava. Nakon razmatranja zahtjeva od strane nadležnih službi Općine isti se uvažavaju ili ne ili korigiraju u iznosu zahtjeva i uvrštavaju u planirana sredstva koja su u Budžetu data na usvajanje Općinskom vijeću. **Isplata transfera vršila se na osnovu zaključaka Općinskog načelnika, koji nisu bili potpisani od strane istog, već su samo ovjereni njegovim faksimilom.**

Tekući transferi iskazani u iznosu od 1.788.351 KM odnose se na transfere drugim nivoima vlasti, transfere pojedincima i transfere neprofitnim organizacijama.

- **Tekući transferi drugim nivoima vlasti** iskazani u iznosu od 249.078 KM odnose se na transfere mjesnim zajednicama za finansiranje rada organa mjesnih zajednica, transfere za kulturu, koji obuhvataju sredstva za realizaciju Gradačaćkih književnih susreta, za finansiranje rada BZK Preporod i HKD Napredak, kao i finansiranje drugih kulturnih manifestacija (festival folklor, programi povodom vjerskih praznika i sl.), transfere za sport, koji su namijenjeni za finansiranje sportskih klubova i održavanje drugih sportskih manifestacija na području Općine.

Provedenom revizijom ustanovili smo da je Općina potpisala Sporazum o međusobnom regulisanju potraživanja sa Nogometnim klubom „Zvijezda“ Gradačac i „Džena“ d.o.o. Gradačac od 24.05.2012. godine, kojim se Općina Gradačac obavezala na preuzimanje izmirenja dugovanja koje NK „Zvijezda“ ima prema „Džena“ d.o.o. Gradačac u iznosu od 328.000 KM. Dug će se u narednim

godinama isplaćivati dinamikom realizacije budžeta Općine na način što će tranše, koje budu u budžetima narednih godina planirane za podršku NK „Zvijezda“ biti usmjerene na plaćanje duga, sve dok se dug u cijelosti ne izmiri. Sporazumom nije utvrđen rok izmirenja preuzetog duga. Na osnovu navedenog, izdaci i obaveze Općine podcijenjeni su za iznos preuzetog dugovanja, obzirom da isti nije evidentiran u poslovne knjige.

Nisu nam prezentirani dokazi o namjenskom utrošku sredstava koje su korisnici transfera trebali dostaviti Općini.

- **Tekući transferi pojedincima** iskazani u iznosu od 219.535 KM odnose se na transfere za jednokratne pomoći socijalno ugroženim kategorijama stanovništva, transfere za finansiranje obilježavanja značajnih datuma i drugih praznika i godišnjica, transfer za lijekove za ratne vojne invalide, isplata stipendija. Ostali transferi odnose se na izdatke za jednokratne pomoći za liječenje, i neke druge posebne namjene (magistarski rad, izdavanje knjiga i sl.), a odobreni su od strane Općinskog načelnika.

- **Tekući transferi neprofitnim organizacijama** iskazani u iznosu od 1.319.738 KM odnose se na finansiranje rada javnih ustanova, transfere vjerskim zajednicama, klubu vijećnika, finansiranje rada boračkih i ostalih udruženja, zatim pomoći u realizaciji određenih aktivnosti osnovnih i srednjih škola, te transferi odobreni od strane Općinskog načelnika neprofitnim organizacijama, na ime sponzorstva za određene manifestacija.

Provedenom revizijom ustanovili smo da se ne vrši kontrola primljenih izvještaja javnih ustanova i da Općinsko vijeće nije usvojilo niti jedan Izvještaj o radu javnih ustanova.

Također provedenom revizijom ustanovili smo da se iznos od 23.350 KM, koji se odnosi na sanaciju zgrade Mjesne zajednice u Ledenicama Donjim, knjižio kao tekući, a ne kao kapitalni transfer i da nije proveden postupak javne nabavke za odabir izvođača radova.

Transferi za rad Saveza boračkih organizacija, Patriotske lige i SUBNOR-a, odobreni su samo na osnovu budžeta, bez dodatnih odluka ili zaključaka Općinskog načelnika.

Donijeti procedure kojima bi se regulisala ovlaštenja za odobravanje zaključaka i odluka u odsustvu Općinskog načelnika i procedure kojima bi se regulisalo korištenje njegovog faksimila.

Sve preuzete obaveze knjigovodstveno evidentirati u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH.

Donijeti pravila i kriterije raspodjele tekućih transfera, te vršiti redovnu kontrolu utrošku transfera od strane korisnika i pratiti rad i korištenje transfera od strane javnih ustanova.

Transfere koji se odnose na kapitalna ulaganja knjižiti na odgovarajućim kontima u sklopu kapitalnih transfera, a trošenje istih vršiti uz dosljednu primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH.

4.5.5 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani u iznosu od 44.913 KM odnose se na transfere mjesnim zajednicama i neprofitnim organizacijama na ime finansiranja kapitalnih projekata i transfere za sufinansiranje određenih projekata.

4.6 Nabavke i primjena Zakona o javnim nabavkama BiH

Prema prezentiranim podacima Općina je u periodu od 01.01. do 31.12.2012. godine zaključila 80 ugovora u vrijednosti od 1.185.957 KM. Od ukupog broja, 18 ugovora u vrijednosti od 755.591 KM dodijeljeno je putem otvorenog postupka, što čini 63,71 % od ukupne vrijednosti zaključenih ugovora. Istovremeno, 11 ugovora u vrijednosti od 313.429 KM putem konkurentskog zahtjeva ili 26,43 % u odnosu na ukupnu vrijednost zaključenih ugovora. Preostalih 51 ugovora u vrijednosti 116.937 KM ili 9,86 % u odnosu na ukupnu vrijednost zaključenih ugovora, dodijeljeno je direktnim sporazumom.

U postupku revizije izvršili smo uvid u procedure osam postupaka dodjele ugovora u 2012. godini u vrijednosti od 802.648 KM, od čega tri provedena otvorena postupka na osnovu kojih je dodijeljeno šest

ugovora, obzirom da je jedan postupak vođen za četiri Lot-a, u vrijednosti od 574.523 KM i pet ugovora dodijeljenih putem konkurentskog zahtjeva u vrijednosti od 228.125 KM.

Pored toga, revidirali smo još jedan postupak proveden u 2012. godini u vrijednosti od 259.674 KM, ali isti nije okončan u tekućoj godini, zbog čega i nije uključen u naprijed navedenu vrijednost ugovora za revidiranu godinu.

Napominjemo da u iskazane vrijednosti ugovora nije uključen PDV, iako je u sve ponudene cijene u revidiranim postupcima, isti uključen.

Ono što je karakteristično za sve revidirane postupke je da **obavještenja o izboru ponuđača nisu bila unificirana. U posebnim obavještenjima svakom je kandidatu samo saopšteno kako je isti rangiran, a ne i koji je izabran kao najpovoljniji.**

a) Procedure dodjele ugovora putem otvorenog postupka

Zajedničko za sve ove postupke je da je u svim slučajevima objavljeni kriterij bio najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude.

- **Predmet nabavke: Izvođenje radova na izradnji putne infrastrukture u poslovnoj zoni II u Gradačcu, I Faza - saobraćajnica; Ugovor broj: 02-14-1493-1/12, od 19.07.2012. godine; Izabrani ponuđač: »BalegeM« d.o.o. Gradačac; Iznos ugovora: 198.954 KM**

Ponude su dostavila tri ponuđača: »BalegeM« d.o.o. Gradačac, »Galax Niskogradnja« d.o.o. Brčko i »Roading« d.o.o. Gračanica. Kao najpovoljniji izabran je ponuđač koji je ponudio najnižu cijenu, ponuđač »BalegeM« d.o.o. Gradačac. Odluka o izboru donesena je 12.07.2012. godine. Ugovor sa izabranim ponuđačem zaključen je 19.07.2012. godine, što nije u skladu sa članom 39. stav (1) Zakona o javnim nabavkama BiH, obzirom da je od dana donošenja odluke do dana zaključenja ugovora prošlo samo sedam dana.

- **Predmet nabavke: Izvođenje radova na održavanju prohodnosti ulica i puteva na području općine Gradačac u zimskom periodu; Izabrani ponuđač: »BalegeM« d.o.o. Gradačac, za četiri LOT-a, i to za:**

LOT 1: Održavanje prohodnosti gradskih ulica u zimskom periodu na području općine Gradačac za sezonu 2012/2013. godina; Ugovor broj: 02-14-3004/12, od 28.11.2012. godine; Iznos ugovora: 57.104 KM;

LOT 2: Održavanje prohodnosti lokalnih puteva u zimskom periodu na području općine Gradačac za sezonu 2012/2013. godina; Ugovor broj: 02-14-3005/12, od 28.11.2012. godine; Iznos ugovora: 182.910 KM;

LOT 3: Održavanje prohodnosti nekategorisanih puteva u zimskom periodu na području općine Gradačac za sezonu 2012/2013. godina; Ugovor broj: 02-14-3006/12, od 28.11.2012. godine; Iznos ugovora: 26.332 KM;

LOT 4: Održavanje prohodnosti pješačkih staza – trotoara u zimskom periodu na području općine Gradačac za sezonu 2012/2013. godina; Ugovor broj: 02-14-3007/12, od 28.11.2012. godine; Iznos ugovora: 7.968 KM;

Radi se o postupku provedenom u 2011. godini, na osnovu kojeg je zaključen Okvirni sporazum. U Odluci o nabavci navodi se da su sredstva za četiri LOT-a, u vrijednosti od 810.000 KM, okvirno, na period od tri godine, obezbjeđena u budžetu Općine.

Ponude za sva četiri LOT-a dostavila su tri ista ponuđača: »BalegeM« d.o.o. Gradačac, »Reweus« d.o.o. Lukavac i »Rial Šped« d.o.o. Klokočnica. Kao najpovoljniji izabran je »BalegeM« d.o.o. Gradačac, ponuđač koji je ponudio najniže cijene za sva četiri LOT-a. Okvirni sporazum zaključen je dana 11.11.2011. godine, u ukupnoj vrijednosti po LOT-ovima od 991.497 KM.

Na osnovu Okvirnog sporazuma, ugovori za 2012/2013. godinu, zaključeni su 28.11.2012. godine.

- **Predmet nabavke: Izvođenje radova na sanaciji klizišta ispod stambenog objekta u MZ »Mionica III« općina Gradačac; Ugovor broj: 02-14-2733-1/12, od 06.12.2012. godine; Izabrani ponuđač: »BalegeM« d.o.o. Gradačac; Iznos ugovora: 101.669 KM**

Procijenjena vrijednost ugovora bila je 124.710 KM. Prema prezentiranoj dokumentaciji, tendersku dokumentaciju preuzela su tri kandidata, a prema zapisniku sa otvaranja, ponudu je dostavio samo jedan

ponuđač, »BalegeM« d.o.o. Gradačac, koji je i izabran kao najpovoljniji. Ugovor sa izabranim ponuđačem zaključen je sedam dana nakon donošenja odluke o izboru, što nije u skladu sa članom 39. stav (1) Zakona o javnim nabavkama BiH.

- **Predmet nabavke: Izvođenje radova na rekonstrukciji sekundarne vodovodne mreže u naselju Biberovo Polje, općina Gradačac; Ugovor broj: 02-14-587-1/13, od 01.07.2013. godine; Izabrani ponuđač: »Hidromont« d.o.o. Srebrenik; Iznos ugovora: 259.674 KM**

Ponude su dostavila četiri ponuđača: »BalegeM« d.o.o. Gradačac, »Gradex« d.o.o. Gradačac, »Hidromont« d.o.o. Srebrenik i »Š.F Inžinjering« d.o.o. Tuzla. Otvaranje ponuda održano je u zakazano vrijeme, 28.08.2012. godine. Na otvaranju ponuda bila su tri predstavnika ponuđača. Dvije sedmice nakon otvaranja ponuda, 11.09.2012. godine, Komisija je sačinila Dopunu sažetka ponuda primljenih u roku, u kojoj je konstatovala da je ponuđač „BalegeM“ d.o.o. Gradačac dao popust od 3 %, a što nije saopšteno prilikom otvaranja ponuda. Ovakav postupak nije u skladu sa propisanim procedurama. Tim više ako se ima u vidu da je na otvaranju ponuda bio predstavnik istog ponuđača koji nije reagovao prilikom saopštavanja ponuđenih cijena. Na prijedlog komisije, kao najpovoljniji izabran je ponuđač »BalegeM« d.o.o. Gradačac. Na odluku o izboru prigovor je podnio ponuđač »ŠF Inžinjering« d.o.o. Tuzla. Isti ponuđač u svom prigovoru osporava kvalifikacionu sposobnost izabranog ponuđača, jer smatra da isti ne ispunjava tražene uslove. Osim što izabrani ponuđač ne raspolaže sa potrebnim kadrovima i nije kvalifikovan za izvođenje predmetnih radova, isti je uz ponudu priložio potvrdu iz koje se vidi da je vrijednost njegovih ugovora bila šest puta manja od predmetnog. Sve ovo ukazuje da je tenderska dokumentacija neprecizna i nedovoljno definisana. Prigovor je odbijen kao neosnovan, a postupak obustavljen. Isti ponuđač izjavio je žalbu. Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi od 07.11.2012. godine, žalba je uvažena, odluka o izboru poništena i predmet vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak odlučivanja po prigovoru.

Postupak je ponovljen u tekućoj godini. U ponovljenom postupku, kao najpovoljniji ponuđač izabran je konzorcij „Hidromont« d.o.o. Srebrenik i »BalegeM« d.o.o. Gradačac.

b) Procedure dodjele ugovora putem konkurentskog zahtjeva

Zajedničko za sve konkurentske postupke bez objave obavještenja je da je u svim revidiranim slučajevima pomoćnik Općinskog načelnika za budžet i finansije, u zahtjevima za nabavku, sugerisao komisiji kojim sve kandidatima treba uputiti poziv za dostavu ponuda.

Takođe je značajno napomenuti da otvaranje ponuda nije vršeno neposredno nakon isteka roka za njihov prijem, što nije u skladu sa načelom transparentnosti, jednim od osnovnih principa Zakona o javnim nabavkama BiH.

S tim u vezi podsjećamo da je članom 33. stav (1) Zakona o javnim nabavkama BiH propisano da se „ponude otvaraju na javnom otvaranju neposredno nakon isteka roka za podnošenje ponuda, kako je navedeno u tenderskoj dokumentaciji“. Navedeni član odnosi na poglavlje II istog zakona i postupke dodjele ugovora u kategoriji domaćih vrijednosnih razreda. S druge strane, u Poglavlju III. zakona, u dijelu koji se odnosi na predmetne, konkurentske postupke, t.j. na dodjelu ugovora ispod domaćih vrijednosnih razreda, članom 46. stav (5), pored ostalog, propisano je da „ugovorni organ ocijenjuje primljene ponude nakon isteka roka spomenutog u stavu (3)...“.

Imajući u vidu osnovne principe iz člana 1. istog zakona, kao i naprijed navedene članove, smatramo da, radi transparentnosti, otvaranju ponuda u svim slučajevima dodjele ugovora treba pristupati na isti način. Otvaranje ponuda treba vršiti neposredno nakon isteka roka za njihov prijem. Svi postupci dodjele ugovora kod kojih otvaranje ponuda nije neposredno nakon isteka roka za njihov prijem nisu transparentni i mogu da izazovu sumnju.

- **Predmet nabavke: Izvođenje dodatnih radova na modernizaciji gradske ulice »Hazna« općina Gradačac; Izabrani ponuđač: „BalegeM“ d.o.o. Gradačac; Broj ugovora: 02-14-1698-1/12, od 08.08.2012. godine; Iznos ugovora: 22.680 KM**

Pozivi za dostavu ponuda upućeni su na adrese slijedećih kandidata: »Reweus« d.o.o. Lukavac, »BalegeM« d.o.o. Gradačac i »Rial Šped« d.o.o. Klokočnica (Doboj Istok). U tenderskoj dokumentaciji je navedeno da je rok za dostavljanje ponuda 01.08.2012. godine do 12,00 sati, ali u istoj nije navedeno vrijeme otvaranja ponuda. Zapisnik sa otvaranja nije nam prezentiran. U Izvještaju komisije od 03.08.2012.

godine, navedene su ponuđene cijene kandidata: »Reweus« d.o.o. Lukavac u iznosu od 29.120 KM, »BalegeM« d.o.o. Gradačac u iznosu od 27.235 KM i »Rial Šped« d.o.o. Klokočnica u iznosu od 30.162 KM.

Kao najpovoljniji ponuđač izabran je kandidat »BalegeM« d.o.o. Gradačac.

- **Predmet nabavke: Izvođenje radova na održavanju javne rasvjete i semafora na području općine Gradačac za 2012. godinu; Izabrani ponuđač: „Netz“ d.o.o. Gradačac; Broj ugovora: 02-14-320/12, od 05.04.2012. godine; Iznos ugovora: 17.378 KM**

Pozivi za dostavu ponuda upućeni su na adrese slijedećih kandidata: »Netz« d.o.o. Gradačac, »BalegeM« d.o.o. Gradačac i »Džena« d.o.o. Gradačac. Rok za dostavu ponuda bio je 06.03.2012. godine do 13,00 sati. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, u dijelu koji se odnosi na potrebnu kvalifikacionu strukturu kandidata, utvrdili smo da ponuđač »BalegeM« d.o.o. Gradačac, od ukupno 64 zaposlenika, nema ni jednog zaposlenika elektro struke, što ukazuje da ovaj kandidat nije ni kvalifikovan za ovu vrstu radova. Na osnovu naprijed navedenog proizilazi da je poziv za dostavu ponude istom upućen samo radi zadovoljenja forme, da ponude dostave tri kandidata. Zapisnik sa otvaranja nije nam prezentiran. U Izvještaju komisije od 09.03.2012. godine, navodi se da je otvaranje ponuda izvršeno 09.03.2012. godine i da su ponude ponuđene slijedeće cijene: »Netz« d.o.o. Gradačac, u iznosu od 20.938 KM, »BalegeM« d.o.o. Gradačac, u iznosu od 30.559 KM i »Džena« d.o.o. Gradačac u iznosu od 24.578 KM.

Kao najpovoljniji ponuđač izabran je kandidat »Netz« d.o.o. Gradačac.

- **Predmet nabavke: Izvođenje radova na popravci i sanaciji gradskih ulica na području općine Gradačac; Izabrani ponuđač: „BalegeM“ d.o.o. Gradačac; Broj ugovora: 02-14-1682-1/12, od 08.08.2012. godine; Iznos ugovora: 65.649 KM**

Pozivi za dostavu ponuda upućeni su na adrese slijedećih kandidata: »Reweus« d.o.o. Lukavac, »BalegeM« d.o.o. Gradačac i »Rial Šped« d.o.o. Doboj Istok. U tenderskoj dokumentaciji je navedeno da je rok za dostavu ponuda 01.08.2012. godine do 13,00 sati, ali nije navedeno vrijeme otvaranja ponuda. Zapisnik sa otvaranja nije nam prezentiran. U Izvještaju komisije od 02.08.2012. godine, navedene su cijene ponuđača: »Reweus« d.o.o. Lukavac, u iznosu od 88.020 KM, »BalegeM« d.o.o. Gradačac, u iznosu od 79.095 KM i »Rial Šped« d.o.o. Doboj Istok u iznosu od 84.600 KM.

Kao najpovoljniji ponuđač izabran je kandidat »BalegeM« d.o.o. Gradačac.

- **Predmet nabavke: Izvođenje radova na sanaciji cjevovoda u MZ Jelovče Selo općina Gradačac; Izabrani ponuđač: „Hidromont“ d.o.o. Srebrenik; Broj ugovora: 02-14-1673-1/12, od 15.10.2012. godine; Iznos ugovora: 35.124 KM**

Za ovaj postupak objavljeno je dodatno obavještenje. U istom je navedeno da je rok za dostavu ponuda 07.08.2012. godine do 09,00 sati. Ponude su dostavila dva kandidata: »Hidromont« d.o.o. Srebrenik i »BalegeM« d.o.o. Gradačac. Zapisnikom sa otvaranja ponuda od 07.08.2012. godine, saopštene su cijene: »Hidromont« d.o.o. Srebrenik u iznosu od 42.318 KM i »BalegeM« d.o.o. Gradačac u iznosu 40.920 KM. U Izvještaju se navodi da jedan od kandidata, ponuđač »BalegeM« d.o.o. nije dostavio dokaz o uposlenom ili angažovanom jednom tehničkom licu mašinske struke, radi čega isti i nije ispunio kvalifikacione kriterije. Kao najpovoljniji izabran je kandidat »Hidromont« d.o.o. Srebrenik.

- **Predmet nabavke: Izvođenje radova na izgradnji istražno-eksploatacione bušotine DB-a na lokaciji MZ Gornji Lukavac; Izabrani ponuđač: „Brdar Komerc“ d.o.o. Odžak; Broj ugovora: 02-14-1478-1/12, od 17.07.2012. godine; Iznos ugovora: 58.711 KM**

I u ovom postupku objavljeno je dodatno obavještenje, prema kojem je rok za prijem ponuda bio 22.06.2012. godine do 9,00 sati. U Zapisniku sa otvaranja ponuda od 26.06.2012. godine, navedeno je da je ponudu dostavio samo jedan kandidat, »Brdar Komerc« d.o.o. Odžak, u iznosu od 58.711 KM. U Izvještaju od 04.07.2012. godine, navodi se da je prilikom otvaranja ponuda bio predstavnik ponuđača »BalegeM« d.o.o., iako isti nije ni dostavio ponudu. Odlukom ugovornog organa kao najpovoljniji izabran je kandidat »Brdar Komerc« d.o.o. Odžak. Zbog ukazane potrebe na istraživanju, a na prijedlog nadzornog organa, dana, 05.09.2012. godine zaključen je Aneks ugovora, na ime dodatnih radova na izgradnji istražno-eksploatacione bušotine DB-a Gornji Lukavac, tako da ukupna vrijednost ugovora bez PDV-a iznosi 86.934 KM.

Radi potpune transparentnosti, osiguranja najefikasnijeg načina korištenja sredstava i pravične i aktivne konkurencije, tendersku dokumentaciju sačinjavati jasno i precizno, provođenje svih postupaka i procedura javnih nabavki treba da bude u nadležnosti komisije za javne nabavke, a u svim postupcima javnih nabavki otvaranje ponuda vršiti neposredno, odmah po isteku roka za njihov prijem, te dosljedno i u potpunosti postupati u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH i njegovim provedbenim aktima.

4.7 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana u finansijskim izvještajima u iznosu od 54.163.842 KM, u odnosu na datum prethodnog bilansa veća su za 4,81 %. U okviru ove pozicije iskazani su i dugoročni plasmani u iznosu od 716.403 KM. Na datum prethodnog bilansa nisu iskazani dugoročni plasmani, već samo stalna sredstva u iznosu od 51.678.940 KM.

U postupku revizije utvrdili smo da se **iskazano stanje stalnih sredstva ne slaže se sa njihovim izvorima za 3.412.651 KM. Naime, u finansijskim izvještajima iskazani su izvori sredstava u iznosu od 50.751.191 KM, a iste čine izvori stalnih sredstava u iznosu od 46.639.373 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (suficit) u iznosu od 4.111.818 KM. Prema podacima u glavnoj knjizi, u početnom stanju revidirane godine iskazane su samo građevine, i to samo zgrade i stanovi. U glavnoj knjizi u početnom stanju nije iskazano zemljište, neki drugi objekti, vanjska rasvjeta, ceste, mostovi, uredska oprema, namještaj, računarska oprema, vozila, niti ostala stalna sredstva. S druge strane, u posebnoj aplikaciji, pomoćnoj evidenciji stalnih sredstava kojase vodi u Odsjeku za budžet i finansije, vrijednost stalnih sredstava iznosi 30.444.229 KM. U ovoj aplikaciji vode se zemljišta po katastarskim česticama, zgrade i različiti drugi čvrsti objekti, ceste i putevi, vozila, uredska oprema i namještaj, kao i ostala oprema.**

Obzirom da na datum bilansa nije okončan godišnji popis, niti je izvršeno usaglašavanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim, o čemu je već konstatovano, ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost stalnih sredstava.

Prema podacima u knjigovodstvu, na poziciji stalnih sredstava u 2012. godini iskazano je povećanje u iznosu od 1.509.268 KM i smanjenje za 667.348 KM. Povećanje se odnose na kapitalne izdatke, odnosno, izvršena ulaganja i nabavku stalnih sredstava, a smanjenje na prodaju zemljišta i ispravku vrijednosti stalnih sredstava.

Zemljište je iskazano u vrijednosti od 28.257 KM. Na ovoj poziciji nije iskazano početno stanje. Povećanje u 2012. godini u iznosu od 109.507 KM odnosi se na izvedene radove na uređenju gradskog parka, koje je po ugovoru izvršila firma „Džena“ d.o.o. Gradačac, dok se smanjenje na ovoj poziciji odnosi se na dodjeljeno neizgrađeno građevinsko zemljište, radi privođenja trajnoj namjeni, po rješenju Općinskog vijeća.

Građevine, odnosno, zgrade iskazane u iznosu od 53.471.126 KM jedina su pozicija na kojoj je iskazano početno stanje. Povećanje na ovoj poziciji u iznosu od 1.137.352 KM odnosi se na ulaganje u ceste i puteve, objekte vodovoda i kanalizacije, objekte za deponije smeća i ostale objekte.

U rekonstrukciju i modernizaciju lokalnih puteva uloženo je 648.061 KM. Pored ostalog, urađeni su putevi u slijedećim mjesnim zajednicama: Medida Srednja, Vida 1, Ledenice Donje, kao i ulica Hazna u mjesnoj zajednici Varoš i saobraćajnica u poslovnoj zoni II u Gradačcu. Radove je uglavnom izvodila firma „BalegeM“ d.o.o. Gradačac, po ugovorima.

Za rekonstrukciju objekata vezanih za vodovod, kanalizaciju i odlaganje otpada utrošeno je 441.404 KM. Pored ostalog, izvršena su ulaganja u vodovod u mjesnim zajednicama Srnice Donje, Jelovče Selo, izvršena rekonstrukcija vodovoda u ulici Hazna, kao i ulaganje u bušotinu u mjesnoj zajednici Lukavac Gornji. Radove na na izgradnji novog distributivnog cjevovoda Srnice Donje, potez Gušte, izvodila je firma „Hidromont“ d.o.o. Srebrenik, po ugovoru. U okviru ove pozicije evidentiran je i prijenos sredstava u iznosu od 40.000 KM na ime firme JP „Komunalac“ d.d. Srebrenik, po ugovoru. Sredstva su namijenjena za sufinansiranje nabavke materijala za spajanje dva arteška bunara u sistemu vodosnabdijevanja na području općina Gradačac, a ista su odobrena od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona, po ugovoru. Na ovoj poziciji knjiženo je i povećanje za iznos 52.690 KM. Radi se o računu firme „Brdar Komerc“ d.o.o. Odžak, od 03.12.2012. godine, po osnovu izvedenih radova na

izgradnji istražno-eksploatacione bušotine DB-a Gornji Lukavac, po ugovoru. Povećanje za iznos od 42.318 KM odnosi se na izvedene radove na sanaciji cjevovoda u MZ „Jelovče Polje, po računu firme „Hidromont“ d.o.o. Srebrenik, od 28.11.2012. godine, po ugovoru.

U okviru pozicije „Objekti za deponije smeća“ iskazano je povećanje u iznosu od 39.885 KM. Radi se o prenosu sredstava JP „Komunalac“ d.d. Gradačac, prema Odluci Općinskog načelnika o prijenosu sredstava, od 07.09.2012. godine, u svrhu sufinansiranja izvođenja radova na sanaciji gradske deponije „Višnjik“ u skladu sa Planom prilagođavanja upravljanja otpadom. Prema istoj odluci, sredstva su odobrena od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma, po ugovoru od 13.12.2011. godine. O utrošku ovih sredstava sačinjen je izvještaj.

Oprema je iskazana u iznosu od 52.373 KM. I na ovoj poziciji nije iskazano početno stanje. U 2012. godini, pored ostalog, od firme „Geokom“ d.o.o. Sarajevo, nabavljen je mjerni instrument u vrijednosti od 24.543 KM.

Stalna sredstva u obliku prava iskazana su u iznosu od 108.812 KM.

U nabavku određenih projekata i korištenje licenci i nabavku softvera u 2012. godini uloženo je 92.426 KM.

Ostala stalna sredstva iskazana su u iznosu od 22.340 KM

Radi se o sanaciji pješačke zone „Aleja kestenova“, koje je po ugovoru izvršila firma „BalegeM“ d.o.o. Gradačac.

Revizijom implementacije i poštivanja ugovora utvrdili smo da se u svim slučajevima fakturisane cijene slažu i odgovaraju sa cijenama iz ugovora.

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu od 716.403 KM.

U okviru pozicije „Pozajmljivanje Federaciji BiH“ iskazano je povećanje za iznos od 722.530 KM. Radi se o ratnom potraživanju od Federacije BiH, evidentiranom na osnovu Rješenja o verifikaciji ratnog potraživanja broj: K-PL-45-8/08, od 30.06.2008. godine, kojim iskazano potraživanje predstavlja unutrašnji dug Federacije BiH koje treba da se izvrši prema Zakonu o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza Federacije BiH („Sl.novine Federacije BiH“ br: 6/04, 49/05, 35/06, 31/08). Navedeni iznos ispravljen je posebnim nalogima za iznos od 36.127 KM (dva puta po 18.063 KM), radi čega je i iskazani saldo manji i iznosi 686.403 KM.

Na poziciji „Pozajmljivanje javnim preduzećima“ iskazan je iznos od 30.000 KM. Radi se o knjiženom iznosu po Sporazumu o ustupanju sredstava broj: 02-14-310/12, od 09.02.2012. godine Javnom stambenom preduzeću Gradačac. Predmetni sporazum samo je djelimično realizovan. Prenesena su sredstva u iznosu od 11.988 KM.

U što kraćem roku poduzeti aktivnosti na usaglašavanju stalnih sredstava iskazanih u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama i evidencijama u cilju njihovog potpunog i pravilnog evidentiranja u bilansne pozicije.

U skladu s odredbama Zakona o zemljišnim knjigama Federacije BiH, ažurirati i na propisani način uknjižiti svu nepokretnu imovinu općine Gradačac.

4.8 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani u iznosu od 190.118 KM, u odnosu na 1.594.542 KM, koliko su iznosili na datum prethodnog bilansa, značajno su smanjeni, i to za iznos od 1.404.424 KM.

Transakcijski računi u domaćoj i stranoj valuti otvoreni su kod „Raiffeisen Bank“ d.d. BiH, a odnose se na transakcijski račun u iznosu od 43.936 KM, račun za namjenska sredstva za zaštitu i spašavanje u iznosu od 44.475 KM, račun za namjenska sredstva za donacije i grantove u iznosu od 68.757 KM, račun za namjenska sredstva za izgradnju i sklonište u iznosu od 32.080 KM i devizni račun u iznosu od 870 KM.

Za raspolaganje sa sredstvima na računima kod poslovnih banaka ovlaštena su dva lica.

Iz prezentirane i raspoložive dokumentacije utvrdili smo da je Općina u nenamjenske svrhe, zaključno sa 31.12.2012. godine, utrošila doznačena sredstva u ukupnom iznosu od 1.121.580 KM. Ista se odnose na prikupljena sredstva za zaštitu i spašavanje u iznosu od 516.323 KM, prikupljena

sredstva za izgradnju skloništa u iznosu od 175.202 KM i namjenska sredstva za donacije i grantove u iznosu od 430.055 KM.

Blagajničko poslovanje regulisano je Procedurom o rukovanju gotovim novcem iz 2009. godine, kojom je definisan blagajnički maksimum u iznosu od 3.000 KM. U dijelu gotovinskih uplata, na blagajni se vrši dio uplata komunalnih taksi, zakupa poslovnih prostora, naknade za korištenje građevinskog zemljišta. Isplate preko blagajne odnose se na plaćanje računa do iznosa 300 KM, isplate akontacija, isplate po osnovu putnih naloga, troškova goriva kada se koristi vlastito vozilo i socijalna davanja-pomoći do iznosa 300 KM. Novac iz blagajne se svakodnevno polaže na depozitni račun Općine. Ukupno ostvareni promet kroz blagajnu u 2012. godini iznosio je 125.095 KM.

Općina još uvijek nije postupila u skladu sa Zakonom o trezoru u Federaciji BiH i prešla na trezorsko poslovanje.

Sva doznačena sredstva trošiti u namjenske svrhe.

Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje neutrošenih namjenskih sredstava na kraju godine na poziciji vremenskih razgraničenja u skladu sa Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračun za namjenska sredstva i federalnim Računovodstvenim politikama.

Potrebno je da se izdvoje sredstava na poseban namjenski račun za izgradnju, kao i trošenje sredstava sa navedenog računa vrši u skladu sa Zakonom o građevinskom zemljištu FBiH.

U što kraćem roku obezbijediti uslove za prelazak na trezorsko poslovanje, u skladu sa Zakonom o trezoru u Federaciji BiH.

4.9 Kratkoročna potraživanja i razgraničenja

U finansijskim izvještajima iskazana su potraživanja u iznosu od 1.384.055 KM i u odnosu na prethodni datum bilansa, kada su iznosila 2.297.324 KM, značajno su smanjena, za iznos od 913.269 KM. Iskazana potraživanja čine potraživanja od pravnih osoba u iznosu od 454.455 KM, potraživanja od fizičkih lica u iznosu od 89.143 KM, akontacije za službeni put u iznosu od 160 KM, sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 786.622 KM i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 53.675 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se najveći dio potraživanja odnosi na potraživanja iz ranijeg perioda. Obzirom da nam nije prezentirana starosna struktura potraživanja, nismo ni u mogućnosti potvrditi iskazani iznos potraživanja.

Općina ne vrši redovno usklađenje konta potraživanja (aktiva) i konta fakturisanih, nenaplaćenih prihoda budućeg perioda (pasiva). Ukupna potraživanja za isporučene usluge na dan 31.12.2011. godine su iznosila 1.330.220 KM, a ukupni iznos fakturisanih, a nenaplaćenih redovnih prihoda budućeg perioda iznosi 927.934 KM.

Pomoćna knjiga kupaca ne slaže se sa iskazanim stanjem u glavnoj knjizi za 1.258 KM, za što nam nisu predočena objašnjenja.

Potraživanja od pravnih osoba iskazana u iznosu od 454.455 KM odnose se na potraživanja za isporučene usluge i robu i potraživanja za avanse.

- **Potraživanja za isporučene usluge i robu** iskazana u iznosu od 297.353 KM odnose se na potraživanja po osnovu rente i zakupa poslovnih prostorija.
- **Potraživanja za avanse** iskazana u iznosu od 157.102 KM. Nije nam prezentirana dokumentacija.

Potraživanja od fizičkih osoba iskazana u iznosu od 89.143 KM odnose se na potraživanja za korištenje prostora i javnih površina i rentu.

Provedenom revizijom utvrdili smo da su se vršile uplate za rentu, ali da po tom osnovu nisu bila iskazana potraživanja. Razlog za navedeno je što su se korisnicima izdavala rješenja, a da ista nisu evidentirana u poslovne knjige. Općina ne posjeduje pomoćne evidencije izdatih rješenja i ugovora od strane općinskih službi, zbog čega je otežano praćenje i realizacije istih, a što je osnov za kontinuiranu kontrolu naplate neporeznih prihoda. Također, provedenom revizijom ustanovili smo

da se u okviru potraživanja nalaze potraživanja koja se odnose na lica koja ne plaćaju zakup javnih površina, ali ne postoji evidencija da li se javne površine i dalje koriste, ta da se vrše uplate za zakupninu, a da nije izdato rješenje, samim tim ni zaduženje na potraživanjima i također potraživanja za koja korisnici tvrde da nisu koristili javnu površinu.

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana u iznosu od 786.622 KM u najvećem dijelu, u iznosu od 543.001 KM odnose se na potraživanja od zakupca zemljišta, firme „Nova pijaca“ d.o.o. Porebrice. Od navedenog iznosa, 297.303 KM odnosi se na potraživanja za zakupninu iz prethodnih godina, za koje je podnesena tužba, dok se 245.697 KM odnosi na investiciono ulaganje od strane istog zakupca, koje je od strane Općine prihvaćeno i knjiženo u skladu sa Ugovorom o zakupu neizgrađenog građevinskog zemljišta. Prema istom ugovoru, u predmet zakupa uloženo je 395.697 KM, iako je prema prethodnom ugovoru isti zakupac bio dužan uložiti samo 150.000 KM. Predmetnim ugovorom, a na osnovu izvršene procjene izvršenih ulaganja, Općina je pored ranije ugovorenog iznosa, prihvatila i priznala i razliku od 245.697 KM. U istom ugovoru navedeno je da izvršena ulaganja mogu služiti njihovoj svrhi nakon provođenja novog regulacionog plana. Procjena vrijednosti ulaganja izvršena je 2008. godine od strane „Pink.Ing“ d.o.o. Gradačac. Shodno zaključenom ugovoru, iskazanim potraživanjem Općina je u biti umanjila obaveze firme „Nova pijaca“ d.o.o. Porebrice za navedeni iznos od 245.697 KM, a obzirom da nisu razmijenjeni nalozi za uplatu, isti iznos iskazan je i na obavezama i potraživanjima.

U vezi sa naprijed navedenim, **ne možemo potvrditi da su dosadašnjim poslovnim odnosima i transakcijama sa zakupcem zemljišta, firmom „Nova pijaca“ d.o.o. Porebrice u potpunosti zaštićeni interesi Općine. Iz raspoložive dokumentacije utvrdili smo da je prvi ugovor o zakupu sa istom firmom zaključen 2001. godine, i to na period od 20 godina, a da je godinu dana nakon toga zaključen aneks istog ugovora, koji nam nije prezentiran, radi čega i nismo u mogućnosti da potvrdimo opravdanost cjelokupnog poslovnog odnosa. Tim više ako se ima u vidu da je predmetni ugovor o zakupu zaključen netransparentno, bez provođenja javnog nadmetanja.**

Kratkoročna razgraničenja iskazana u iznosu od 53.675 KM. Nije nam prezentirana dokumentacija.

Radi zaštite imovine i realnog iskazivanja potraživanja politike potraživanja treba unaprijediti i usaglasiti sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Menadžment je dužna da prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja izvrši procjenu naplativosti iskazanih potraživanja i da shodno tome izvrši transfer na sumnjiva i sporna. Poboljšati i iskoristiti sve mehanizme i raspoloživu tehnologiju kako bi ispravke potraživanja u narednom periodu bile manje.

Internim aktima također definisati procedure ispravke vrijednosti svih potraživanja usaglašene Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Uspostavi jedinstvenu bazu podataka neporeznih prihoda koja će sadržavati popis svih obveznika uplate javnih prihoda, osnove zaduženja, iznose zaduženja, označavanje plaćanja u roku, plaćanje nakon isteka roka, te poduzete mjere i aktivnosti u cilju bolje naplate neporeznih prihoda.

Vršiti kontinuiranu kontrolu izmirivanja potraživanja, te u slučaju neizmirivanja istih poduzimati zakonske mjere na naplati prihoda u skladu sa zaključenim ugovorima i izdatim rješenjima.

4.10 Obaveze

Obaveze iskazane na datum bilansa u iznosu od 4.986.824 KM, u odnosu na prethodnu godinu, kada su bile iskazane u iznosu od 7.160.520 KM, manje su za 2.173.696 KM. Smanjenje istih rezultat je otplate kredita i izdatih mjenica tokom 2012. godine.

Obaveze čine dugoročne u iznosu od 433.909 KM i kratkoročne u iznosu od 4.552.915 KM.

U okviru dugoročnih obaveza iskazane su ostale dugoročne obaveze i dugoročna razgraničenja.

Ostale dugoročne obaveze iskazane u iznosu od 404.965 KM odnose se na potpisani ugovor o izmiranju duga između Općine i „Ingram“ d.o.o Srebrenik, za potraživanja od „BalegeM“ d.o.o. Gradačac koja je preuzeo „Ingram“ d.o.o. Srebrenik. **Obaveze po ugovoru u iznosu od 340.805 KM, koje dopijevaju u 2013. godini, trebale su, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, biti klasificirane kao kratkoročne obaveze.**

Dugoročna razgraničenja iskazana u iznosu od 28.944 KM. Nismo utvrdili na što se odnose, obzirom da nam za iste nije prezentirana dokumentacija.

Općina nije izvršila rezervisanja po započetim sudskim sporovima, shodno Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u Federaciji BiH. Prema prezentiranim podacima u Izvještaju o radu pravobranilaštva općine Gradačac u 2012. Godini, protiv Općine se vodi 26 sudskih sporova koji se odnose na novčana potraživanja u ukupnom iznosu od 2.937.752 KM i 38 sudskih sporova po drugim osnovama za koje vrijednosti nisu prezentirane.

Kratkoročne obaveze iskazane u iznosu od 4.552.915 KM u odnosu na prethodnu godinu manje su za 1.188.951 KM. Ovo smanjenje je rezultat otplate obaveza po izdatim mjenicama. Kratkoročne obaveze čine obaveze prema dobavljačima i druge obaveze, obaveze za izdate mjenice, kratkoročni krediti i pasivna vremenska razgraničenja.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze iskazane u iznosu od 2.291.151 KM, u odnosu na prethodnu godinu manje su za 7,91 %. Najveći dio ovih obaveza odnosi se na obaveze prema obaveze prema dobavljačima, obaveze prema radnicima, obaveze prema fizičkim licima, obaveze za PDV i ostale obaveze.

- **Obaveze prema dobavljačima u zemlji** iskazane u iznosu od 1.812.805 KM manje su za 16,34 % u odnosu na prethodnu godinu, a odnose se na iskazane neizmirene obaveze prema izvođačima radova i usluga i za isporučenu robu. **Pomoćna knjiga dobavljača se ne slaže sa iskazanim stanjem u glavnoj knjizi za 159.267 KM, za što nam nisu predočena objašnjenja.**

Općina nije primila većinu konfirmacija, odnosno nije usaglasila iskazana stanja sa dobavljačima, tako da nismo u mogućnosti potvrditi iskazano stanje na datum bilansa, a što otvara mogućnost pojavljivanja dodatnih obaveza. Također, za dobivene konfirmacije nisu usaglašavane razlike (poslane su kartice za sravnjenje, ali odgovora od strane dobavljača nije bilo), niti su provedena dodatna knjiženja za utvrđene razlike, ili su razlike proknjižene u tekućoj godini.

- **Obaveze prema radnicima** iskazane u iznosu od 388.215 KM u najvećem dijelu odnose se na obaveze za bruto plaću za decembar mjesec za zaposlene u organima uprave, obaveze po osnovu toplog obroka i prevoza za mjesec decembar, regresa, jubilarnih nagrada, pomoći u slučaju smrti ili teške bolesti. Od ukupnog iznosa obaveza prema radnicima, iznos od 140.504 KM odnosi se na obaveze za doprinose za volontere koje nisu izmirene za 2012. godinu i dio 2011. godine.

Provedenom revizijom utvrdili smo da izmirenja obaveza prema radnicima nisu knjižena na odgovarajućim kontima.

Obaveze prema fizičkim licima iskazane u iznosu od 184.190 KM odnose se na obaveza po osnovu paušala i rada komisija Općinskog vijeća, obaveze za rad izborne komisije, komisija za tehnički prijem objekata i drugih komisija, obaveze po osnovu angažmana po ugovoru o djelu i ugovoru o privremenim i povremenim poslovima. Provedenom revizijom ustanovili smo da je na kraju godine došlo do storniranje obaveza i troškova po osnovu naknade za rad komisijama na osnovu Zaključka Načelnika od 22.11.2012. godine za iznos od 18.622 KM, stornirane obaveze po ovom osnovu su nastale na osnovu Pravilnika o obrazovanju i radu komisija osnovanih od strane načelnika i službi i utvrđivanju naknade za njihov rad i izdatih rješenja.

- **Ostale obaveze** iskazane su nepravilno, obzirom da je na ovoj poziciji iskazan dugovni saldo u iznosu od 100.154 KM. **Ni za ovu poziciju nije nam prezentirana dokumentacija iz koje bi utvrdili razloge i osnovanost ovako iskaznog stanja.**

Obaveze za izdate mjenice iskazane u iznosu od 1.183.130 KM odnose se na pet ugovora o cesiji potpisanih između općine, „BalegeM“ d.o.o. Gradačac i „NLB Banka“ d.d. Tuzla. **Obaveze za izdate mjenice u iznosu od 40.397 KM koje dospijevaju u 2014. godini, trebale su, u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji BiH, biti klasificirane kao dugoročne obaveze.**

Zaduživanje Općine nije vršeno u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji BiH.

Pasivna vremenska razgraničenja iskazana u iznosu od 1.078.634 KM odnose se na razgraničene prihode i ostala razgraničenja.

- **Razgraničeni prihodi** iskazani su u iznosu od 927.934 KM. Nije nam prezentirana relevantna dokumentacija, niti se isti slaže sa odgovarajućom pozicijom konta potraživanja za iznos od 402.286 KM.
- **Ostala razgraničenja** iskazana u iznosu od 150.700 KM odnose se na odobrene a neisplaćene transfere javnim ustanovama za novembar i decembar 2012. godine.

Provedenom revizijom utvrdili smo da Društvo nije evidentiralo sve fakture koje se odnose na 2012. godinu, niti je za neblagovremeno ispostavljene fakture izvršilo potrebna rezervisanja, u iznosu od 10.798 KM, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, zbog čega su iste teretile narednu godinu.

Zbog neprovedenih računovodstvenih postupaka u pripadajućem obračunskom periodu, obaveze i rashodi podcijenjeni su najmanje za 10.798 KM.

U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta vršiti reklasifikaciju obaveza, koje dospijevaju u roku od godinu dana, u kratkoročne obaveze.

U potpunosti poštivati Zakon o dugu, zaduživanju i jamstvima u Federaciji BiH.

Troškove i obaveze priznavati i računovodstveno evidentirati u momentu stvaranja istih, u periodu na koji se isti odnose, u skladu sa Zakonom o budžetima i Uredbom o računovodstvu budžeta u Federaciji BiH, a ukoliko u momentu priznavanja ne postoji odgovarajuća knjigovodstvena isprava evidentiranje vršiti u korist razgraničenja.

5. KOMENTAR

Općina Gradačac je u ostavljenom roku dostavila Komentar na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja, broj: 02-014-50-ON/13, od 09.08.2013. godine, uz koji je priložila i dodatnu dokumentaciju.

U dostavljenom komentaru navodi se da su predmetni Nacrt razmotrili sa dužnom pažnjom i da Općina Gradačac, u pogledu nalaza, komentara i preporuka, nema primjedbi i da su već poduzeli mjere iz preporuka koje su date po pojedinim segmentima. Primjedbe su date samo od strane Komisije za javne nabavke. U posebnom izjašnjenju iste komisije na tačku 6. Nabavke i primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH, uz priloženu dodatnu dokumentaciju, data su pojašnjenja i izraženo neslaganje sa pojedinim konstatacijama i zaključcima u nalazu. Prihvatili smo samo dokumentaciono opravdane dokaze i sve što je imalo realnu osnovu za korekciju uključili u konačan Izvještaj.

**Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju**
Mirsada Janjoš, dipl.oec.

Vođa tima
Sead Čorbo, viši revizor za fin. reviziju, dipl. oec.

Član tima
Ivana Nikolić, mlađi revizor za fin. reviziju, dipl. oec.

Prilog br. 1.

Konto	Vrsta prihoda	Budžet za 2012. godinu	Izmjene Budžeta za 2012. godinu	Operativni Budžet za 2012. godinu (3+/-4)	Izvršenje Budžeta za 2012. godinu	Izvršenje Budžeta za 2011. godinu	Index 6/5	Index 6/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Prihodi od poreza (710000)	5.529.940	-	5.529.940	5.513.865	5.573.725	99,71	98,93
711000	Porezi na dobit pojedinca i preduzeća	-	-	-	112.247	36.604	-	306,65
713000	Porezi na plaću i radnu snagu	-	-	-	18.916	22.557	-	83,86
714000	Porez na imovinu	552.630	47.140	599.770	613.901	621.968	102,36	98,70
715000	Domaći porezi na dobra i usluge	-	-	-	921	5.307	-	17,35
716000	Porez na dohodak	833.100	(19.710)	813.390	712.215	701.251	87,56	101,56
717000	Prihodi od neizravnih poreza	4.144.210	(27.430)	4.116.780	4.052.670	4.172.301	98,44	97,13
719000	Ostali porezi	-	-	-	2.995	13.737	-	21,80
II	Neporezni prihodi (720000)	2.133.210	(167.120)	1.966.090	1.946.401	1.994.166	99,00	97,60
721100	Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih ustanova	579.830	(240.600)	339.230	328.660	388.212	96,88	84,66
721200	Ostali prihodi od imovine	980	(680)	300	38	653	12,67	5,82
721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica	-	-	-	242	-	-	-
722100	Administrativne takse	270.820	(13.780)	257.040	247.944	275.940	96,46	89,85
722300	Komunalne naknade i takse	272.140	(21.300)	250.840	243.921	292.371	97,24	83,43
722400	Ostale budžetske naknade i takse	451.310	58.340	509.650	549.247	453.291	107,77	121,17
722500	Naknade i takse po federalnim propisima i drugim propisima	530.990	5.490	536.480	526.673	523.518	98,17	100,60
722700	Neplanirane uplate	22.340	45.110	67.450	44.499	52.501	65,97	84,76
723000	Novčane kazne	4.800	300	5.100	5.177	7.680	101,51	67,41
III	Tekući transferi (730000)	2.961.300	(1.767.240)	1.194.060	1.124.895	946.545	94,21	118,84
731000	Tekući transferi iz inostranstva	1.140.800	(1.124.740)	16.060	16.062	6.000	100,01	267,70
732000	Tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	1.820.500	(642.500)	1.178.000	1.108.833	940.545	94,13	117,89
IV	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza (77000)	-	-	-	457	-	-	-
777000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	-	-	-	457	-	-	-
V	Kapitalni primici (800000)	1.449.120	(1.290.570)	158.550	326.696	1.969.423	206,05	16,59
811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	701.000	(584.050)	116.950	281.250	3.500	240,49	8.035,71
812000	Primljeni kapitalni transferi	748.120	(706.520)	41.600	45.446	354.862	109,25	12,81
814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	-	-	-	-	1.611.061	-	0,00
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI (I+II+III+IV+V)		12.073.570	(3.224.930)	8.848.640	8.912.314	10.483.859	100,72	85,01

Prilog br. 1. (nastavak)

Konto	Vrsta rashoda	Budžet za 2012. godinu	Izmjene Budžeta za 2012. godinu	Operativni Budžet za 2012. godinu (3+/-4)	Izvršenje Budžeta za 2012. godinu	Izvršenje Budžeta za 2011. godinu	Index 6/5	Index 6/7
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Tekući rashodi (610000)	4.625.530	(6.440)	4.619.090	4.878.777	4.642.785	105,62	105,08
611100	Bruto plaće i naknade	2.156.920	77.790	2.234.710	2.225.228	2.089.699	99,58	106,49
611200	Naknade troškova zaposlenih	289.720	5.530	295.250	296.630	295.299	100,47	100,45
612100	Doprinosi poslodavca	226.440	8.220	234.660	233.649	219.559	99,57	106,42
612200	Ostali doprinosi	6.950	290	7.240	7.210	7.099	99,59	101,56
613100	Putni troškovi	14.410	2.780	17.190	18.447	27.546	107,31	66,97
613200	Izdaci za energiju	193.070	26.440	219.510	222.214	216.712	101,23	102,54
613300	Izdaci za komunalne usluge	598.170	(12.630)	585.540	713.181	544.811	121,80	130,90
613400	Nabavka materijala	77.410	(28.570)	48.840	51.339	63.315	105,12	81,09
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	44.070	5.310	49.380	51.107	40.294	103,50	126,84
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	28.450	1.820	30.270	30.664	28.417	101,30	107,91
613700	Izdaci za tekuće održavanje	323.760	(141.460)	182.300	227.695	313.901	124,90	72,54
613800	Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	9.210	(2.500)	6.710	6.176	9.210	92,04	67,06
613900	Ugovorene i druge posebne usluge	656.950	50.540	707.490	795.237	786.923	112,40	101,06
II	Tekući transferi (614000)	2.094.850	(319.530)	1.775.320	1.788.351	1.719.446	100,73	104,01
614100	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	340.600	(21.500)	319.100	249.078	318.823	78,06	78,12
614200	Tekući transferi pojedincima	349.600	(132.920)	216.680	219.535	282.795	101,32	77,63
614300	tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.404.650	(165.110)	1.239.540	1.319.738	1.117.828	106,47	118,06
III	Kapitalni transferi (615000)	249.800	(207.500)	42.300	44.913	171.175	106,18	26,24
615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	249.800	(207.500)	42.300	44.913	171.175	106,18	26,24
IV	Kapitalni izdaci (820000)	5.080.230	(1.811.080)	3.269.150	1.865.723	4.334.547	57,07	43,04
821100	Nabavka zemljišta, šuma i zasada	100.000	(60.000)	40.000	0	29.375	0,00	0,00
821200	Nabavka građevina	1.009.000	(972.680)	36.320	39.554	59.627	108,90	66,34
821300	Nabavka opreme	219.500	(162.650)	56.850	48.773	28.816	85,79	169,26
821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	209.370	(75.560)	133.810	86.108	148.188	64,35	58,11
821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	2.156.380	(803.270)	1.353.110	1.335.371	3.847.189	98,69	34,71
823000	Izdaci za otplate dugova	1.385.980	263.080	1.649.060	355.917	221.352	21,58	160,79
V	Tekuća rezerva	23.160	(4.910)	18.250				
UKUPNI RASHODI I IZDACI (I+II+III+IV+V)		12.073.570	(2.349.460)	9.724.110	8.577.764	10.867.953	88,21	78,93
VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA IZ 2012. GODINE (ukupni prihodi i primici - ukupni rashodi i izdaci)		-	(875.470)	(875.470)	334.550	-384.094	-38,21	-87,10